

Libe Ill. Coll. Ref. Sz.
Wra. helyi és
collatione Rev. Dni
Gabrielis Nemes
ab Anno 1751

333
F. 25. III

HÁROM
ÜDVÖSSÉGES

KÉRDÉS,

E L S Ő.

A' Lutteránosok és Kálvini-
sták, igaz Hitben van-
nak-é?

M A S O D I K.

Csak az egy Pápista Hité
igaz?

H A R M A D I K.

A' Pápisták ellenkeznek-é a'
Szent Irással, avagy in-
kább a' Lutterek, és Kál-
vinisták?

POSONYBAN,

Nyomtattatott Landerer János Mihály
által, 1751. Előszóban.

Proverb. 12. v. 15.

*A' bolond úttya igaz a'
maga itileti szerént: de a' ki
bölcs, a' tanátsnak enged.*

Jerem. 6. 16.

*Ezeket mondgya az Ur:
álljatok az útakon, és látsá-
tok-meg, és kérdezkedgye-
tek a' régi őszvényekről, mel-
lik legyen a' jó út, és azon
járjatok, és nyugodalmat ta-
láltok a' ti lelkeiteknek.*

1882

ELSŐ KÉRDÉS.

*Igaz-é a' Lutter, és Kál-
vinista Vallás?*

§. I.

1. **M**int hogy az igaz Hit
nélkül a' lehetetlen a' Hebr.
üdvözülni; a' mely ^{11. 6.}

Lutterista, avagy Kálvinista
Ember szereti üdvösségét, ta-
núllyá-meg Kristus szavaiból
ha vagyon-é igaz Hiti, avagy
nincsen: csak így röviden
hozzá szólván.

Valami az első mag-vetés
után az Isten földébe vettetik,
az csak merő konkoly, és ha-
mítség: Kristus ^b mondgya. ^{13. 25.}

De a' Lutterista, és Kálvini-
sta Vallás, az első mag-vetés
után vettetett az Isten földébe;
a' mint ezentül meg-mutattuk.

Tehát a' Lutterista, és Kál-
vinista Vallás, merő konkoly,
és hamítség.

A 2 2. Hogy

4. I. Kérdés. Igaz-e a' Lutter

2. Hogy másokról ne szól-
lyak; az mi Magyar Nemze-
tünk Pogánysága után leg-
előbben micfoda Hitre állott,
meg-mondgya Székely István,
Gönczi Kálvinista Prédikátor,
az ő Magyar Krónikájában;
hogy a' Magyarok Pogány-
ságból ki-térvén, c csak Ró-
mai Keresztyénekké lőnek. Az
az: a' mit akkori Római Be-
nedek Pápa vallot, azont val-
lották az első Magyar Keresz-
tyének-is, a' mint a' Magyar-
Országai Decretomból-is ki-tet-
czik, d hogy az első Keresztyén
Magyarok e Pénteken, és egyéb
böjt napokon, húst nem ettek,
e cap. 9. hogy f bűnüket az Egyházi
& 10. Embernek meg - valloták;
f c. 11. hogy g a' Hallottakért való
g i d. imádságot, és alamisnákodást
b cap. javalloták; hogy h a' Sz. Mi-
18. sének Áldozattyát nagyra bő-
i cap. csülték, hogy i Mife-mondó

Chron
fol. 159

d S. Sre-
phan.
reg. dec
lib. 2.
e cap. 9.
& 10.
f c. 11.
g i d.
b cap.
18.
i cap.
34.

ru-

és Kálvinista Vallás? 5

ruhákat csináltattak; valamint
most-is az Pápisták mind-eze-
ket cselekefzik. És így, nyil-
ván való, hogy a' Magyarok,
Pogányságból Pápistaságra tér-
tek; és hogy a' Pápista Hit volt
az első magva Istennek, k melyet
az ő földébe vetett; az az;
Első Keresztyén Magyarok
Lelkébe.

k Infra
Quaest
cap. 6.
n. 1. 2. 3

3. Tehát, az Isten l szava- l Mass.
ként, valamint az után vetettek
az első Keresztyén Hit ellen-
valót; az csak merő konkoly
és hamiság.

m Aug.
de univ.
Ecc. 15
Tertull
praescr.
c. 31.

De a' Lutterista és Kálvini-
sta Vallást, az után hogy a'
Magyarok Pogányságból meg-
tértek, öt - száz éfztendővel
vetették közinkbe. Mert a'
Máfodik Lajos Király alatt,
1523-dik Éfztendőben, a' Bu-
dai n Gyűlésbe azon vólt az
Ország Népe, hogy a' Lutterar-

n Aric.
54. fol.
303 edé
Vienn.
1628.

A 3

nofo-

6 I. Kérdés. Igaz-e a Lutter,

nosokat Fejeken, Jóságokon ma-
raszsa a' Király. Ímét 1525-
dikbe a' Rákos Mezején azt vé-
gezték a' Magyarok, a' mint mai

o Artic.
4. fol.
304.
eju d.
edir.
p Supra
num. 2.

napig-is meg-vagyon o az De-
cretomban; hogy a' Lutteránosok
meg-fogattassanak, 's meg-égettes-
senek. Annak előtte pedig
már, öt-száz esztendővel, p
tértek vala-meg a' Pogányság-
búl a' Magyarok; és mind an-
nyi esztendő alatt, Pápisták
voltak mind egygyig.

Tehát, hogy a' Lutterános-
ság, és utánna, a' Kalvinista-
ság, az első igaz Keresztyéni
mag után, későn vettetett kö-
zinkbe; bizonyoson q egyéb

q1 Tim
6. 20.
Rom 16
17 Gal.
1. 8o

nem lehet a' konkoly nál, és
a' hamiságnál. Azért-is, hogy
valamint a' konkolyt, mikor
alunnának az Emberek, lopva
vetébe az őrdög; úgy az Lut-
ter, és Kalvinista Vallás bé-lo-

pá

és Kalvinista Vallás? 7

pá magát a' Keresztyének köz-
zé, és mint a' fene, csak orozva
másztot egy elsőben, a' meddig
óltalmak alá vévék a' testnek
kedvező szabadsáért az Nagy
Urak: úgy - mint Saxoniai
Fridrik Herczeg, és Hassiai Fi-
lep Landgraff a' Németeknél;
a' Magyaroknál, Prinyi Péter,
és Petrovith Péter: kiért őket
az Ur Isten gyalázatos-képen
ki-törlé a' Világból. r

4. Méltán azért mondhat-
tyák az Isten szolgái, s a' kon-
koly után:

Uram, nem jó magot vetetél-e
a' te földedbe?

Nem jó Hitben voltak-e t a' Chron
régie első Keresztyén Magya-
rok? nem szép Isteni félelem-
mel, sok szép Isteni Tisztelet-
tel tündöklöttek-e? nem szép
egygyeiségben, és szeretetben
éltek-e?

A 4

Hon-

r István
lib. 15.
8. 16.
s Matt.
13. 27.

Chron
Fung-
fol. 158
159.
160

8 I. Kérdés. Igaz-e a' Lutter

Honnét vagyon tehát konkolya?
Honnét a' Templomok pufz-
túlása? Honnét az Ország
romlása? Honnét a' Magyarok
fok felé-való szakadása?

uMarr. A' Krisztus ellensége u cselekkette
13. 28. ezt: úgy-mint, a' Lutterista,
és Kálvinista Vallás; a' melly
az ő konkolyos tanításával
fok felé szakasztotta a' Ma-
gyarokat.

És így, Krisztus ellensége
lévén a' Hívek szakadásáért,
lehetetlen hogy igaz légyen a'
Lutterek, és Kálvinisták Val-
lása.

5. Mellynek hamiságát a'
x Gala. Sz. Pál-is így x adgya előnkbe.
1. 9.

*Ha ki néktek hirdet azon kívül a'
mit vöttetek, tudni-illik, a' mi-
kor Pogányságból ki-tértetek;
átkozott légyen.*

De a' Lutterista és Kálvini-
sta Vallás azon-kivül hirdetett
a'

és Kálvinista Vallás? 9

a' Magyaroknak; a' mint föl-
lyeb y meg-mutatattuk.

Tehát a' Lutterista, és Kál-
vinista Vallás, Szent Pál szava
ként, átkozott Vallás.

Tehát bizony nem igaz.

6. Krisztus Urunk-is mond-
gya, hogy nem igaz Vallás az,
z a' kinek Lelki-tanítói nem
igazak.

Tudni kell pedig, hogy a' lel-
ki-tanító nem arra való, hogy
a' kölségnek a csak olvassa a'
Sz. Írást: hanem leg-inkább,
b hogy azt magyarázza.

De illyen, Sz. Írás-magyarázó,
igaz lelki-tanítói nincsenek a'
Lutter, és Kálvinista Vallás-
nak: tehát ez nem igaz Vallás.

Mert azok a' Lelki-Tanítók
nem igazak a' Sz. Írás ként, c a'
kik fenkítül nem küldetnek.

De a' Lutterista, és Kálvini-
sta Tanítókat fenki nem kül-

A 5 döt-

y num.

2.

z Marr.

24. 11.

a2 Cor.

3. 6.

b 1 Cor.

14. 5.

c Joas

7. v. 18

Rom.

10. 15

10 I, Kérdés. Igaz-e a' Lutter

*d'bear
Vir.
hum.
fol. 47.
Lit. H.*

dötte, hogy úgy magyarázzák
a' Szent Irást, a' mint *d* Lutter
Márton 15 17. Esztendőben, és
Kalvinus János 1534-dikben
kezdte magyarázni.

Tehát nem igaz Lelki-Tanítók
a' Lutter, és Kálvinista Predi-
kátorok. Tehát a' Vallások
sem igaz.

7. Mondhattya ugyan a' Ko-
máromi Lutterista, és Kalvini-
sta Predikátor, hogy a' Po-
sonyi és Szenczi Lutteranos,
és Kalvinista Püspök küldötte,
öket, hogy Lutter, és Kálvini-
sta módon magyarázzak a' Sz.
Írást, de azokat-is a' Kellemés
Püspököket kicsoda küldötte,
hogy úgy magyarázzák ök-is,
avagy magyaráztassák a' Szent
Írást? Tovább nem mehetnek
ebben, hanem csak *e* Lutter
Mártonig, és Kalvinus Jánosig.
De ezeket-is kicsoda küldötte,
hogy más-képpen magyaráz-

*e Vide
infra
quest.
cap. 2.
n. 2. &
3.*

zak

és Kálvinista Vallás? 11

zák a' Sz. Írást, hogy sem a' Ró-
mai Szentegyházbéli Dokto-
rok eleitül fogva mind addig
magyarázták?

Ha azt mondgyák, hogy I-
sten küldötte arra: elég-e azt
mondani, s meg-nem bizonyi-
tani? Így minden ördög föl-
kelhet hamis magyarázattal, 's azt
mondhattya, hogy az Isten
küldötte: mondották-is ezent
minden régi Eretnekek. Sőt
efféle hamis Apostolok Sz. Pál
és Sz. Jeremiás e idétt-is voltak.

De az Írás mit mond felöl-
lők? hogy Lopók, és Tolvá-
jok: *f* mert nem az ajtón, 's *e*
nem törvény szerént-való hi-
vatal által jöttek-bé az Juhok
Aklába a' Lutterista, és Kal-
vinista Predikátorok: mint
hogy Lutternél, és Kalvinus-
nál föllyeb nem mehetnek a hi-
vatalban. Tehát nem igaz
Lelki-Tanítók.

*d 2. Cor
11. 13.
e Cap.
2 v 21.
& 16.
f Joan.
10. 1.
g Hebr.
5. 4.*

A 6

Ho-

8. Holot magok-is azt tanít-
b Conf. tyák, hogy nem kell semmit
August. hinni *b* a' mi nincs, a' Sz. Irás-
Corp. ban. De abban nincsen, hogy
Doctri. 1500. esztendő múlva Hit-Uj-
Art. 12 fol. 52. jétok jönnek a' Keresztyének
lib. 4. c. közzé, hancm a' vagyon a' Sz.
10n. 30 Irásban, *i* hogy hamis Prófé-
ē Marc. ták, és ragadozó farkafok, a'
7. 15. kik jönnek a' Keresztyének
 közzé az Evángéliumnak be-
 vétele után; a' mint Lutter és
 Kalvinista Prédikátorok őtt
 száz esztendővel az után jöt-
 tek olly magyarázattal, a' melly
 különböz az elsőtől: a' mint
 föllyeb meg-lathatod *Num.*
 2. §. 3.

És pedig azt-is mondgya a'
k 1. 70. Sz. Irás, hogy azok az hamis
2. 10. Próféták *k* az igazak közzül
infra szöknék-ki; a' mint Lutter, és
§. 3. Kálvinus *l* a' Pápisták közzül
Num 1 szöknék.

Tehát minden bizonyoson
 nem

nem igazak a' Lutterista és Kal-
 vinista Tanítók: és a' Vallások
 sem igaz.

§. II.

I. HOgy * bővebben az * *Conf.*
 Első Kérdésre meg- *August.*
 felellyünk, tarts eszedben, *Corpus*
 hogy a' Lutterek, és Kalvini- *Do 7r.*
 sták * lehetetlenek mond- *Art 6. f*
 gyák, az Isten Parancsolatit *4. Luth*
 meg-tartani. Ehez így szól *Tom. 2.*
 a' Sz. Irás I. *Joan. 2 4.* A ki az *Latin.*
 Isten Parancsolatit meg-nem tartya, *W 11.*
 abban igazság nincsen. *1546.*
impr. f.

De a' Lutterek és Kálvini- *144 Cal*
 sták, magok vallása szerént, az *lib. 2.*
 Isten parancsolatit meg-nem *instit. c.*
 tartják. *5. n 6.*
lib. 3. c.
17. n. 70

Tehát az Lutterekben, és
 Kálvinistákban igazság nin-
 csen.

2. Az igazság pedig csak az *†Luth.*
 igaz Hitből áll, Lutter, és Kál- *Tom. 1.*
 vinus írása szerént. *Witt.*
 Tehát, a' kiben igazság nin- *Latin.*
 csen *1545.*
 A 7 *fol. 372*

14. I. Kérdés. Igaz-é a' Lutter

Cal. lib. csen, igaz Hiti nincs annak, magok Vallása szerént.

3. Inft. c
14n. 17

De az Lutterekben, és Kálvinistákban, Szent János szava szerént, igazság nincsen, mint hogy az Isten Parancsolatit meg-nem tartják.

Tehát az Lutterekben, és Kálvinistákban igaz Hit nincsen.

Ez így, nem igaz a' Lutter, és Kálvinista Vallás.

3. Tovább, azt is magok valyák az ő Katechismufokban a mind Lutterek, 's mind b Kálvinisták, hogy nincsen sohul közöttök egyetlen egy igazis, a' ki jót, avagy igazságot cselekednék. Ehez-is a' Sz. Irás így szól, 1. Joan. 3. 10. a' Kálvinista Biblia szerént:

Valaki igazságot nem cselekszik, nincsen Istentől:

De a' Lutterek, és Kálvinisták, magok vallása szerént: igaz-

és Kálvinista Vallás? 15

igazságot nem cselekefznek: Tehát a' Lutterek, és Kálvinisták Istentül nincsenek.

4. Valaki pediglen Istentül nincsen, az c ördögkül vagyon.

De a' Lutterek, és Kálvinisták, mint hogy igazságot nem cselekefznek Istentül nincsenek. 1. Joan 3. 10.

Tehát a' Lutterek és Kálvinisták, Sz. János Irása szerént, ördögkül vannak: az az: d hazugságnak attyátul.

Lehetetlen azért, hogy igaz Vallások legyen a' Luttereknek, és Kálvinistáknak mint hogy hazugságnak attyátul valók.

5. Ezt ha nehezen hallod: hallyad a' Kristus e szavát. e Mátr. Az ő gyümölcsökről ismértek- 7. 26. meg őket, ha hazugságnak attyátul valók-é a' Lutter, és Kálvinista Prédikátorok; a' kik

Hal-

Halgatójokat hamisággal tá-
mogattyák, hogy a' Pápifták-
hoz ne hajóllyanak, *hazug*

f. 2. Pet. Mesterek, a' Szent Irásként, f
2. 1. a' kik veszedelmes szakadásokat
boznak-bé.

Mert fenki nem vólna, a' ki
a' Régi Szent PápiftaHitet gyű-
lölné, hogy ha a' Prédikátorok
igazán g hoznák elő; és ha ha-
zugság nélkül emlékeznének
felöllünk, mondván.

g. S. Gre
Lib 12.
Moral.
cap 15.

A' Pápifták hijak ugyan a'
Szenteket ségétségül; de csak
ugy, mint Istennek kedves ba-
rátit, *b* a' kiknek Krisztusunk
mindeneket meg-jelent.

b Joann.
15. 15.

Tisztelik ugyan a' Pápát;
de csak úgy, mint Krisztusnak
e' földön i leg-főbbik szólgáját.

i Matt.
10. 2.
k Exod.

Tartyák ugyan a' képeket;
de csak úgy, a' mint az Isten *k*
13. Reg. Szekrénye fölött és *l* Salamon
9. 29. Templomában voltak, az első

Pa-

Parancsolatnak sérelme nél-
kül: mert a' Zsidók nem imád-
ták; 's a' Pápifta sem imád-
gya, &c.

De nem így emlékeznek fe-
löllünk a' Lutter, és Kálvini-
sta Prédikátorok, hanem számtal-
tan sok káromkodó-szókkal,
és nyilván-való hazugságok-
kal, mondván: hogy a' Kri-
stus el-hadgyuk a' Szentekért,
hogy Pápa a' mi Istenünk; hogy
bálványozók vagyunk; *m &c.*

infra
Quaest.
2. c. 1.
no. 3.

Lehetetlen azért, hogy igaz
légyen a' Lutterista, és Kálvi-
nista Vallás, a' kit illy hazug-
ságokkal óltalmaznak.

§. III.

TOVÁBB igaz Hitben lé-
gyenek-e, nem-é a' Lut-
terek, és Kálvinisták? meg-
tetzik mingyart abbúl-is, csak
mondgyák-meg tétovázás nél-
kül,

kül, ha a' Lutter, és Kálvinus szakadásáig vólt-é mind végig, avagy nem vólt, az igaz Hit, és igaz Ecclesia e' világon egész 15 17. elzendeig?

Tudni kell pedig, hogy Lutter *n Thea. ter n Márton a' tájban Barát* vólt, és hogy Kálvinus János *o buman.* Kanonok vólt a' Pápistáknál; *Lir. H.* s onnat szöktek-el, és ki-kó- *fol. 29.* holák a' Lutterista, és Kálvi- *o lid.* nista Vallást, kivel mint hit- *lir. S. f.* hagyot és szökököt szölgák men- *269.* tegefsék magokat.

2. Ha azért, meg-vólt az igaz Ecclesia egész Lutter, és Kálvinus szakadásáig: az az igaz Ecclesia, a' vólt-é a' kívül el-szakattak; avagy valamely más vólt? Ha az vólt az igaz, a' kívül a' Lutterek, és Kálvinisták el-szakattak; bizonyos-
hát, hogy a' Lutter, és Kálvinista Vallás nem igaz, mint hogy el-szakadot az igazságtól.

túl. Ha pedig valamely más vólt az igaz és mind addig az szakadáfig meg-vólt; így sem igaz a' Lutter, és a' Kálvinista Vallás: mert az a' *másik*, az melly, egész Lutter, és Kálvinus szakadásáig fenn lótt volna, * olyan nem vólt, a' miné-
mü az Lutterista, és Kálvinista *Quest.* Vallás; mert azért neveztetett *2. c. 2.* ez Lutterista, és Kálvinista *n. 2.* Vallásnak, mivel akkor, a' mikor ezek támattak, egy Vallás sem vólt ilyen: tehát ha az a' *másik* igaz vólt, és mind addig az szakadáfig meg-vólt, nem igaz a' Lutterista és Kálvinista Vallás: mert az igazságtól, vagy el-szakadni. vagy külömbözni nem lehet, igazság szerént: a' mint az Lutterek, és Kálvinisták az igazságtól el-szakattak; ha mind addig meg-vólt az igaz Ecclesia.

3. Ha pedig azt mondgyák, hogy a' mikor ez az szakadás lött, nem völt akkor igaz Ecclesia e' világon, hanem az vákság buriotta völt el a' föld kerekiségét: ez-is nyilván való hamiság. Mert Kristus mondgya; hogy ő minden napokon, szinté világ végéig, véle marad az Ecclesiával: és q a' minden igazságra vezérő Sz. Lelket-is örökké véle hadgya: és r mind addig, miglen az közönséges fel-tamadásban, mindnyájan Kristus eleibe jutunk, Pásztorok, és Doktorok léfznek a' Kristus Ecclesiájában, kik epítsék, és óltalmazzák minden hamis tudományok ragadó szelétül az Ecclesiát.

Hamiság hát, azt vallani, hogy Lutter, és Kálvinus tamadásáig nem mindenkor völtak volna igaz Pásztori, és Dok-

p *Mat.* 28. 20.

q *Joan.* 14. 16.

r *Epb.* 4. 11. 12. 13. 14.

s *Calv. de Eccl. refor. inisio.*

Doktori az Ecclesiának, és így az igazságtól el-hajlot volna.

4. Tovább, mivel igazságnak Ofzlopa és Erőssége az Ecclesia; hamiság azt mon-dani felőle, hogy Lutter, és Kálvinus előtt el-efett, és elveszet volna.

És mivel x az igaz Ecclesiának mint maga Testének, a' Feje Kristus: igaz Ecclesia völt pedig y az Apostolok idétt a' Római Ecclesia: ez ha meg-bódult volna; Kristus, a' ki Feje, bódult volna-meg; mert a' Testnek bódulása, a' Főtől szokott lenni. Hamiság hát azt vallani, z hogy a' Római Ecclesia, Lutter, és Kálvinus szakadása előtt meg-bódult volna.

5. És mint hogy Sz. Pál kívánnya, hogy t olly igaz légyen az Afzszony Férjéhez, melly igaz az Ecclesia Kristushoz,

t *1 Tim.* 3. 15.
u *Calv. Instir. lib. 4. c. 11. n. 6.*

x *Eph.* 1. 22.
y *Rom.* 1. 14.

z *Calv. Instir. lib. 4. c. 18. n. 18.*

t *Eph.* 5. 24.

ha-

hamiság azt vallani, hogy csak ideig volt igaz az Ecclesia, azután az ördöggel a közösködött: mert ez fzerént, az Sz. Irás azt akarná, hogy Feleséged-is csak ideig tartsa-meg az hűséget; az-után, akár ki-vel czimborállyon. Lád, melly rüt hamiság következnek abból, ha az Ecclesia, Lutter és Kálvinus szakadása előtt el-fajult volna.

6. És, mint hogy Kriftus *b Marr.* mondgya, hogy a' Pokol *b Ka-* 16. 18. pui, az az ördögnek minden praktikái erőt nem vesznek, az igaz Ecclesian; *hamiság*, azt mondani, hogy *c Lutter*, és *c Calv.* Kálvinus előtt, az ördög el-nyő- *Inf. li.* 1. c. 11. ta volna az Ecclesia igazságát. *v. 9.*

Mit mondotok tehát, Lutterános, és Kálvinista Uraim, Lutter, és Kálvinus szakadása előtt, volt-é mindenkor az igaz Hit, és igaz Ecclesia, avagy nem

nem volt? ha mindétig volt; tehát az Lutteránosság, és Kálvinistaság az igaz Hittől szakadott-el; és így nem igaz Hitben vattok. Ha pedig azt mondgyátok, hogy el-veszett volt az igaz Hit, és igaz Ecclesia, így-is hamiság az Vallástok; mert Sz. Irás ellen való, a' mint előbb *d* meg-mutattuk.

§. IV.

1. **V**Égre, balgatagság azt vallani, hogy el-nem fogyott volt ugyan az Ecclesia *e* hanem csak el-rejtve *e Infra* volt: *Quae?* mert ki rejtette volna *2. c. I.* el annyira, hogy soha senki ed- *num. 1.* dig nem tudta meg-mondani: hol volt Lutter, és Kálvinus szakadásáig az az Ecclesia, mellyet ti most követtek Lutterista és Kálvinista Uraim, és a' kit ti mondotok, hogy el-dugva volt. De kicsoda dugta volna-el annyira; az Isten-

a Calv.
co: 27 a
Sadole-
rum fol
128.

d Sup.
u. 3. 4.
5. 6.

Isten-é, avagy az ördög? Nem
f. Mat. az Isten, a' ki *f* gyertya-tar-
5. 15. tóra téteti az Ecclesia fényef-
 ségét, hogy világoskodgyék
 mindeneknek: tehát ördög
 dugta volna el? de, ez-is ha-
 miság, hogy az ördög el-dug-
 hatta volna Ecclesiátokat, ha
g. Supra igaz lett volna; mert *g* erőt
num. 6. nem vehet az igaz Ecclesián az
5. 3. ördög: hogy ha pedig annyira
 el-dughatta volna, valóban
 nagy erőt vót volna rajta.

2. Azért-is nem lehet el-
 dugni az igaz Kristus Eccle-
 siáját, ugy hogy lathatatlan
 legyen; mert Kristusnak Ec-
b. Colof. clesiája *b* az igaz Hiten fondal-
1. 23. tatik; a' Hit pedig nem lehet
i. Rom. hallás *i* nélkül; a' hallás sem
10. 14. lehet prédikálás nélkül; az
 prédikálás sem lehet, Tanító
 nélkül; ez sem lehet, küldetés
 nélkül, a' mint Szent Pál szól.
 Tehát az Ecclesia, a' melly
 ezek-

ezekből áll, és a' melly látható
 képen oktatya Hivert *k* és *k* *Mat.*
 vezérli; nem lehet, hogy ne
 hallásék, ne lattásék; hogy
18. 17. ha pedig nem hallatik, hanem
Act. 20 latátik, ha titkos, ha el-rejte-
28. zett; nem igaz Kristus Eccle-
1. Cor. siája.
12. 28.
Epb. 4.
11.

3. Ezek ellen oktalanúl *1. Heb. 13*
 hozzák elő az Illyést, *m* a' ki
17. Isrél Országában lappangot
1. Inft. 1. a' több Profétákkal: mert
4. c. 1. ugyan akkor Juda Országá-
n. 2. ban virágot igaz Hit *n* Asa és
m. 3. Re Josaphat Királyságában.
19. 18.
n. 3. Re
22. 43.

Tehát sem nem vót el-rejt-
 ve, sem el-nem vezett vót az
 igaz Kristus Ecclesiája egész
 Lutterig, és Kálvinusig mikor
 azért ezek szakadást törtek, az
 igaz Ecclesiátúl szakattak-el:
 és így a' Lutterek, és Kálvini-
 sták nincsenek se igaz Hitben,
 se *o* Isten kedvében: azért le-
 hetetlen hogy üdvözüllyenek
o. Heb.
13. 6.

az egy igaz Római Ecclesián
 p. 1. 72. kívül; mert p Isten Házának
 3. 15. kívül járnak, valameddig ab-
 ba nem térnek az Ecclesiába,
 a' kitül Lutter, és Kálvinus
 után el-szakattak.

A' M A S O D I K K É R D É S.

Csak a' Pápista Hit-e igaz?

§ I.

HOGY csak az egy Pápi-
 sta Hit légyen igaz,
 nyilván ki-teszük abból; mert
 soha a' Pápistákén kívül, egy
 Vallás sem támadott ekko-
 ráig, a' melly olly ismértető,
 Jelt adhatta volna igaz ügyé-
 nek, hogy az a' Jelt tulajdon
 csak ötet illerné, s csak övé
 volna. Tudni-illik: ha reá
 kérded a' Lutteránofokat, mi-
 ből tudhatni, hogy igazabb az ő
 Vallások, a' Kálvinistákénál,
 Arria-

Arrianofokénál, &c. abból, q Augu-
 stana
 úgy mond mert a' Lutterano-
 fók tisztán hirdetik az Evángé-
 liomot. Vifzont, a' Kálvini-
 stákat-is ha reá kérded, miből
 igazabb az ő Vallások, a' Lut-
 teránofokénál, Arriánofoké-
 nál &c. azok sem felelnek
 mást, noha ugyan más az Vallá-
 sok, hanem, r azért igazabb az
 ő Vallások, úgy mond, mert
 az Kálvinisták tisztán hirdetik az
 Evángéliumot.

Confes.
Art. 7.

r Calv.
Inst. lib
4. c. 1.
n. 10.

Ezent mondgyák az Arriá-
 nosok, Zvingliánosok, és min-
 den egyéb Pápistáktól el-sza-
 kadott Vallások-is: avagy bár
 mást akár mit mondgyanak-is;
 de soha semmi Vallás, a' Papi-
 stákén kívül tulajdon, és csak
 magának való okot avagy
 Jelt nem adhat, kivel a' többi
 ellen erősítse dolgát: tehát
 egy sem igaz.

B 2 § II.

§. II.

DE az Papisták Ecclesiája, olly *Jelét* adgya a' Szent *f. Au.* Irásbúl *f* az ő igazságának, a' *gust. lib* melly *Jelhez* és Bizonyosághoz *r. conz* semminémű más Vallás nem *Cresco.* nyúlhat; mellyrűl Szent *Isaiás* *c. 33.* így ír:

* *Isa. 2* * Az utolsó napokban el-
2. kézzittetik az UR Háza He-
gye, az hegyek tetején; és
fel-emeltetik az halmok fölibe,
és ahoz folyamnak minden
nemzetségek.

Melly Igék sommáját a' *Cré-*
dóban az Szent Apostolok csak
egy szóval jelentették mond-
ván, hogy

CATHOLICA,

az az:

KÖZÖNSÉGES

a' Kristus igaz Ecclesiája.

Hogy pediglen az az *Ur*
Háza, az hegyek tetején való,
és

és *Catholica Ecclesia*, nem más
a' Római Pápista Ecclesián ki-
vűl; meg - mutattyák a' Má-
fodik Kérdésnek egynéhány
Részecskéi.

E L S Ő R É S Z E.

1. **M**Ert csak az Pápisták
Ecclesiája, *Catholica*,
ét *Közönséges Ecclesia*, *Világos*,
és látható voltáért. Köz mon-
dás szerént pediglen.

A' mi titkos, nem *Közönséges*:

De az Lutterek, és Kálvini- *† Broch*
sták Ecclesiája, magok vallása *monus.*
szerént *† titkos*; és láthatatlan. *de Eccl*

Tebát nem *közönséges*, sem *c. 1. sect*
nem *Catholica*, sem hegyek te- *†*
tején nem épült; mint az Római *Calvin.*
Ecclesia, melynek *Catholica*, és *Inst. lib*
Világos voltát, avagy t lég-ma- *q. c. 1.*
gossab Hegyen való helybeztetését *n. 2. § 7*
maga Kristusunk magyaráz- *Canfes.*
Helv. p.

B 3

za, *Is. 2. 2*

u Mar. za, mondván: u nem reitethetik
5. v. 14 el az Hegyen helybeztetett Város.

2. Mert noha az halmokat,
és fok Hitbéli támadásokat be
föttékis a' felhők, és elfogyat-
tak; úgy mint Pelágiánusokat,
Joviniánusokat Donatistákat, a'
régii Arriánusokat, Waldistá-
kat, Wicleffistákat, Hussitákat;
fogyattyakis nápon-ként, az
Lutteristákat, Kálvinistákat, és
újjonnan költ Arriánusokat:
de a' minden halmoknál fellyeb

x Ieron *Apolog* 3. *cont.*
Ruffin. c. 4. *Au*
gust. rom. 6.
öldözés, fok szakadás, fok
támadás; hanem x az Aposto-
lok idejétől fogva, fok szám-
talan habok között-is minden
időben fen maradott.

contra Epist. fundam. c. 4. lib. cont. Epist.
Parmeniani c. 5. Item cont. parr. Donati in fine,

3. Csak

3. Csak Magyar-Országban-
is, Bóldog Isten! melly fokban
ügyekeztek hol fegyverrel,
hol Templomok foglalásával,
Oltárok rontásával, Papok,
Barátok ölésével; hol a' fok
Magyar Iffiaknak Angliába,
Wittebergába - való küldésé-
vel, együt a' fok szép költsé-
gel kivel csak lompot 's gallért
hoztanak: mind ennyi szám-
talan mesterséggel melly fokban
erőlköttek azon, hogy az Pá-
pista Hitet ki-töröllyék Ma-
gyar-Országból; de im, fokkal
inkább meg-erősödött a' tuda-
mányban, enni fok párt-üté-
fel-is, és öldözéssel.

4. Mert még akkor-is, a' mi-
kor az egész tíz Koronás Or-
száginkban, régi bóldog idő-
ben, csak egy Magyar Lélek ^y *Supra*
sem vólt, y a' ki Pápista nem *Quaest.*
lött vólna: akkor-is, mondom, *1. §. 1. n.*
annyi tudós Pápista Pap nem *2. §. 3.*

vólt Magyar-Országban, a' mennyi most vagyon Méltóságos Esztergami Ersek, Lelki Páfszorsága alatt: nem hogy a' fok öldözés, kergetés el-nyomta volna z a' leg-magassabb Hegyen épített, Isten Városát, a' Római Catholica Ecclesiát.

Sicsemperegerunt Haver. August. de Uirizate credend. c. 14. 5. Noha számtalan fok hamis költéssel-is gyalázzák az Lutter, és Kálvinista Prédikátorok, az egygyűgyű Köfség előtt azon Catholica Hitet, mondván: hogy a' Pápifták a' fa-képet Istennek tartják; hogy bálvánt imádnak; hogy nem a' hitben, hanem csak a' magok jó cselekedetiben biznak; hogy a' Pápát úgy tisztelik mint az Istent; hogy nem a' Szent Irást, hanem az emberi Találmányokat követik; hogy a' Szen-

Szenteket meg-Váltóknak tartják. Efféle * fok hamis dolgokat nem igazán fognak ránk a' Lutter, és Kálvinista Prédikátorok, és fok tudatlant el-csábítanak; mert a' fok hamis költés mellet, széles Kaput, és tágos utat-is nyitnak; noha ez, a' veszedelemre vi-szen: régi szent Rend-tartá-fok mellől, bszabad, és könnyűb testi életre mutatnak; a' mellyre igen kézf az emberi gyarlóság. De, mind az által, csak Magyar-Országban sem engedé Isten, hogy el-burittasfék éppen, a' leg-magassabb Hegyen építettetett Kristus Vároſſa az Római Ecclesia. Tehát, csak az az igaz.

MÁSODIK RÉSZE.

I. **M**Ert csak az Pápiſták Ecclesiája, Catholica, és Közönséges, minden időre

* Inſte
lib. 3. c.
18. n. 8.
lib. Con
cord. f.

118.

Mac.

7. E 3.

1. Per.

2. 10.

Gal. 5.

13.

nézve, az az : magassab, és föllyeb való régiségével minden Vallásfoknál : mint hogy nem csak *c* Lutter, és Kálvinus, de a' régi Tévelgők-is mind egygyig *d* a' Római Ecclesiából szöktek-ki, valakik ez előtt hét, nyolcz, kilencz száz esztendővel szakadást töttek : de mind nyakok szakadott már ; hanem *e* csak száz 's egynéhány esztendővel ez előtt, hogy egy, hol más hulladékjokat az régi Tévelgőknek szette-fől Lutter, és Kálvinus, és maga találmányihoz tóldozta : de egy sem épített *olly* Hegyen, a' melly minden *hegyeknél magassab légyen* : az az ; minden időre nézve *Közön-séges*, avagy *Catholica Ecclesiá-jok* nincsen se Luttereknek, se Kálvinistaknak.

2. Mert Lutter, és Kálvinus előtt, a' mint maga-is megvallya,

*c. Supra
quæst. 1
§ 3. n.
1.
d Gaul-
ter in
Saculis
Chron.*

*e Supra
quæst. 1
§ 1. n. 3
§ 3. n. 1*

vallya, egy tudákos Kálvinista, *f* soha egy Vallás sem vólt, a' melly mindenben egygyezett vólna az mostani *g* Lutterista, avagy Kálvinista Vallással : és így, az előtt, Lutterista, avagy Kálvinista soha senki sem vólt.

Ha pedig egy, avagy három dologban való egygyezés elégséges arra, hogy a' régi időre nézve-is mondhasunk valakit Lutteristának, avagy Kálvinistának ; tehát annak mondhattyuk a' Törököt-is, Sidót, Tatárt : mert ezek-is a' Pápa, a' Mife, a' Szentek, az Erekyék, a' Szűz élet, magános gyónás, Oltár, 's kép, Ur Teste dolgában, ellenünk egyet értenek az Lutterekkel, és Kálvinistákkal ; de azokat még sem ísmérik tagjoknak egy, két, három dologért.

3. Azért, látni való, hogy a' Lutterek, és Kálvinisták Ec-

*f Vitt.
lib. de
Ecl. f.
413.
443.
g Luth.
p. afar.
rom. 1.
Larin.
1545.*

clesiája nem *Catholica*, avagy
Közönséges minden időre nézve.
 Nem-is egyébért mondgyák
 az Ecclesiát láthatatlannak g
 a' Lutterek, és Kálvinisták,
 hanem, hogy tanítókat nem
 mútathatnak minden időre,
 kikkel úgy mint Elejekkel di-
 csekedhetnének a' mint dicse-
 kedik b minden időbeli Eleivel az
 leg magassab Hegyen építettett Kri-
 stus Városa a' Római Ecclesia.
 Tehát csak ez az igaz.

g *Supra*
 § 4.
 c. 1 n. 1

b *infra*
 c. 5 n. 2

HARMADIK RÉSZE.

I. **M**ert csak az Pápisták
 Ecclesiája, *Catholica*,
 és *Közönséges* i minden helyek-
 re nézve, és leg-magassab He-
 gyen építettett Város; mivel ez
 Világnak minden részeire, és
 minden Országira el-láczik :
 nincs-is a' szélyes Világon olly
 Tartomány, a' kiben a' Pápi-
 sta

i *Aug.*
epist.
 170.

sta Hitnek ismérői nem vólt
 valaha, avagy most nem vól-
 na, és szent dolgainak szolgál-
 tatása, 's hirdetése; a' mint ma-
 ga-is meg-vallya k Kálvinus. *Inst. lib*
 2. Ugy-is jövendőt vala 4. c. 18
 Kristusunk l az igaz Hit fe- v. 1. &
 lől, hogy az, az egész Világra 18.
 terjed. l. *Marr*
 24. 14.

De az Halmok, és Tévelgő
 támadások, most-is csak egy,
 két Országban akadoznak
 mert, Napkelet-felé az Lutte-
 rista, és Kálvinistaság soha csak
 az Móldvai Havalókon sem
 léphetett által: de az Pápista
 Hit, ott, és azon túl m ezer
 mélyföldel-is taláztatik, mind
 a' két Tatár Orzágon, egész *m Mar-*
 Chináig; Kazúl Orzágon, *zinus*
 egész Indiáig. *Marr-*
ni de bel
Tarr.
Nic.
Trigau
de Chin

3. Nap nyugat féle pedig
 csak Olafz, Spanyol Országba
 sem meheté-bé azon Lutte-
 rista, és Kálvinistaság, nem
 B 7 hogy

hogy azon túl ment volna; mint a' Pápista Hit, a' Világ Kerektségén, Krisztus hagyása szerént, *n* mindenütt el-terjed-
 vén, *Catholica* és *Közönséges* minden helyekre nézve; és leg-
 magassab Hegyen épült. Tehát,
 csak ez az igaz.

n Marc.

16. 15.

Marc.

28. 19.

Rom. I

8.

Ibid 10

38.

4. A' Rácok, és Görögök Vallása-is, többire csak Muzka Országban, és Törökök közé szorult: de Olasz, Német, Francia, Anglia, Lusitania, Spanyol, India számtalan fok Országiban fohúlt nincsen. Csak ez-is elég jele a' Görög Ecclesiá hamiságának, mint hogy nem az egész Világra terjed, Krisztus hagyása szerént. De ezen kívül nagy Eretnekségben-is vannak az Görög Ecclesiabéliek, hogy a' Szent Lélek Istennek származását tagadgyák a' Fiú Istenül lenni; noha a' p Lutterek

o Supra

n. 2.

p Conf.

August

In Nic

Symbol

rek, és p Kalvinisták ebben p Conf. velünk tartanak: mivel Krisztus nyilván ki-jelentette mondván: q az enyimből ve-q Ioan. szi a' Szent Lélek, a' mit néktek hirdet. 16. 14.

És azért a' Világnak csak egy, két Szurdokjában motoz a' Görög Szakadás, mivel hogy nem az igaz Sz. Lélek munkálkodik véle, mint az Római Ecclesiával, a' melly az egész Világon r Sz. Pál idétt-is vólt, most-is vagon: tehát csak ez az igaz. r Rom. 1. 8. s supra n. 1. 2. 3

NEGYEDIK RÉSZE.

1. MERT csak az Pápisták Ecclesiája, *Catholica*, és *Közönséges* egyező Tanításira nézve, azért mondgya a' Szent Irás, hogy t az Ur Háza Hegye, az Hegyek tetéjén vagon; csak Egy leg-magassab Hegyet emlirvén. Nem Egy sem

Isai. 2

2.

v Terz. sem egygyező v volt pedig
 Praescr. soha-is semmi tévelygő támá-
 c. 42. dás ; most sem Egy tanitá-
 siban az Lutterista, és Kál-
 vinistaság.

Mert, nem csak külön idők-
 x *Epist.* ben, (a' mint maga-is x meg-
 1. *Theo* vallya Béza) és külön helyek-
 2. *Lib.* ben, külön y vallanak, hol az
Concor. Ur Vacforájárúl, hol a' szabad
adLipsf. akaratrúl, a' jó cselekedetek-
 1580. ról, az Igazulásrúl, az Házaok
 f. 543. el-választásárúl, 's hol egyéb-
 554. ról: de csak kettőt sem találz
 560. Lutteristát, avagy Kálvinistát,
 kik a' Hit dolgában éppen egy-
 z de He gyet vallyanak z ha magáno-
 ver Ire- san meg - vizsgálod őket: sőt
 naus l. I. c. 5. mindgyárt azt veti elő a' Lut-
 Item l. terista, és Kálvinista ; akár
 4 c. 69. mint mondgya, egyem, az Pré-
 * Hila, dikátor, én így értem: és min-
 lposter denik csak úgy érti, * a' mint
 ad Con- néki tetzik : a' tetzés pedig
 stanziü. mint

mint a' száj izi, ugy külömböz
 az Emberekben.

2. Azért illy külömbözéssel
 lehetetlen hogy *Catholicusok*,
 avagy *Közönséges* értelműek
 légyenek az Lutterek, és Kál-
 vinisták, mint az Pápisták, kik
 az egész Világnak külömböző
 Nemzetségi közöt, az Hit dol-
 gábúl semmiben nem külömb-
 özönek ; a' mint az Isten-is ki-
 vánnya, és ez illyen külömbö-
 zést fok Irásokkal a tiltya, és a *Rom.*
kárhoztattya b. 1. *Tim.* 6. 20. *Tit.* 16. 17.
 3. 10. *Heb.* 13. 9. 2. *Io.* 10. 1. *Tim.* 2. 20
 2. *Tim.* 2. 18. *Phil.* 2. 2. *Phil.* 3. 16. 1. *Cor.*
 1. 10. *Io.* 17. 11. *Act.* 4. 34. *Rom.* 15. 6.

Vagyon-is módgyok az Pá-
 pistáknak az egygyeségre :
 mert ha köztök az Hit dolgá-
 ban versengés támad : senki
 nem mondgya, nekem így tet-
 szik ; hanem Kristussal mind-
 gyárt azt mondgyak, c *Dic Ec- c. Mar.*
clesia, mond-meg, az *Ecclesiá-* 18. 17.
 nak :

nak: és a' ki az Ecclesia tetzést nem vézfi, Pogánynak tartsd, azt mondgya Kristufunk.

3. Miért nem vötte hát az Ecclesia tetzést, a' mikor kételkedni kezdett Lutter, és

d Lutt. rom. 7. Lat. Vir per Thom. Klug. 1557. f. 228. Calvin. lib. 4. c. 18. n. 11. 18. n. 11. 18.
Kálvinus a' Sz. *d* Mife Áldozat-ról, egygyen-ként Pap előtvaló bünök elő számlálásáról, az üdvözült Szentek fehérségirül, a' ki-múlt Lelkek tisztulásáról, a' fok szép Egy-házi Rend-tartásokról; effélékről a' mikor kételkedni keztek Lutter, és Kálvinus; miért nem vöttek tetzést annak az Ezclesiának, a' mellyben mind-ketten születtek vala, és a' mellynek Igazságát gyermeksegektől fogva így vallották.

Credo Sanct. Ecclesiam Catholicam
Híszem a' Közöséges Keresztyén
Anyaszentegyházat.

Attúl az Anyaszentegyház-
túl

túl e tartoztak volna értekez-^{e Deuz.}
ni; nem pedig az Annyokra^{17. 8. &}
támadni Pogány módra, és el-^{9.}
szakadni tőle. Tudván a' Sz.
CREDO bül-is, hogy igaz
Ecclesia a' Római Pápista Ec-
clesia, mert *Catholica* és Kö-
zöséges: mint hogy az Apo-
stoloktól fogva *f* mindenkor *f* *Infra*
fenn vólt; és az *egyyszer bé-vött*^{c. 5. n.}
Hitnek dolgaiban g soba nem té-^{3. & 4.}
toázott.^{g Rom. 16. 17.}

4. Sőt a' több régi Tévely-^{& 20.}
göknek hamis Tudományit-is
az egygyeség kedvéért min-
denkor *b* csak az Pápista Ec-^{b Gaul.}
clesia kárhoztatta, nem más; ^{Saeculis}
meg-mutatván *i* azzal-is igaz ^{Chrono}
vóltát. Hogy azért ennek ér-^{Gal 1}
telmét meg-vetette Lutter, és ^{8. 9.}
Kálvinus, a' mikor kételke-^{2. Io. 1. v}
désben vette a' Régi Sz. Hitnek ^{Rom. 16. 17.}
dolgait; méltán Pogánynak
k mondgya Kristufunk min-^{k Mar.}
deni-^{18. 17.}

44 II. Kérdés. Csak a'
deniket; és nyilván-való bü-
nösnek, hogy el-szakattak a'
fzéken egygyező Római An-
nyaszentegyháztól: a' melly
egyedül igaz, és *Catholica*, az
egygyező-voltáért.

ÖTÖDIK RÉSZE.

I. **M**Ert csak az Pápista
Ecclesia, *Catholica*,
és *Közönséges*; Kristus után-
való egy *Közönséges* Fejére
nézve: azért mondatik *1 Egy*
2. Hogy az Hegyek tetején: egy Fő
Pásztor a' több Lelki Pászto-
rok fölött.

Minémű Fő-Pásztori, Szent
Pétértől fogva, egy-más után-
való következőkkel, *m* semmi
m. Aug. Epist. féle más Vallásnak soha nem
16 5. ad Gener. voltak, Pápistakén kívül. Ha-
Oprac. 1 nem azt mondgyák a' több
1. cent. Donat. Vallások, hogy Kristus az ő Fe-
jek: de gorombak, ha ezek-
be nem véfzik, hogy, noha
ugyan

Pápista Hité igaz? 45

ugyan a' Kristus, *n* az egész *n Eph.*
Anyaszentegyház Főbbik Fe- *1. 22.*
je: de mint hogy ő maga lát-
ható képpen az Egbe ment;
hadni kellett, a' ki helyette
igazgassa az Hiveket külsőkép-
pen: mert *o* a' belső igazgatás *o*; *Reg*
csak Istené. *8. 39.*

Mást pedig az egész Anya-
szentegyház Igazgatójának,
Szent Péteren kívül senkit nem
hagyott: mert a' több Apo-
stolok-is | jelen lévén, még-is
csak az egy Szent Péternek ad-
ta Kristufunk *p* a' Menny-Or- *p Mar.*
szág Kúlsát, és a' Kúls-adáf- *16. 19*
fal *q* Birodalmat. *q Isai*

E' Világból készülvén, csak *22. 21*
Szent Péternek mondotta, *Le- & 22.*
geltesd az én Bárányimat, és Ju- *r Apoc.*
baimot-is. *3. 7.*
r Io 21

Csak Szent Pétert nevezte *16. &*
Petranak, *s* az az, kő-szálnak, *17.*
kin az ő Anyaszentegyházát *5. Mar*
építette Kristufunk; úgy-mint *16. 18.*
Hely.

Hely-tartóján, avagy, a' mint Szent István Király Decretomába mondgya: *i quem Custodem Magistrumque eidem posuit* *Sanctae Ecclesiae*: hogy Szent Pétert Kristufunk az egész Anyaszentegyház Örzőjének, és Mesterének tötte.

2. Nem-is bonthatta-meg az ördög ezer hat száz eszteni-dőtül fogva, ezt az egy Hely-tartóján való Kristufunk épületit.

Mert az egész Világ előtt tudva vagyon, Sz. Péter után *u Aug. Epistol. 165. Iren. 1. 3. cap. 3. Opat. 1. 2. conz. 1. Donaz.* minden félbe szakadás nélkül, Szent Péter székiben a' Közönséges Anyaszentegyház Fő-Pásztori kik voltak, mostani Nycolczadik Sándor Pápaig, a' ki 246-dik Pápa és Fő-Pásztor. Melly Pápaik Laistromát, Székely István, Göncki Kálvinista Prédikátor-is ki-nyom-*xf. 93. & sequ.* tatta Mágyar x Kronikájában; és

és Szent Pétert első Római Pápanak írja: az után Linust, az után Cletust, &c.

3. És ezek a' Fő-Pásztorok az Apostoloktól vött Keresz-^{*y Rom 1 8. & 12*}tyéni igaz Tudományt, mindeneknél leg-erősebben őrizték Romában, a' mint magais z meg-vailya Kálvinus: mond-^{*z l. 4. c. 6. n. 16 a l. 1. c. 11. n.*}ván azt-is a' hogy *öt száz egész esztendeig semmi változás nem tört a' Romai igaz tudományban.* ^{*13 l. 4. c. 2. n. 3*}Az alatt pedig az öt száz esztendő alatt, más nem őrizte a' Kristus nyáját, hanem *b az b Iren. l. 3. c. 3. Tertul. Praescr. c. 36. Cypr. Epist. 45. n. 8. Arban. Epist ad Marc. Hieron Ep. 57.*

Augustin. Epist. 261. c. Calv. Lib. 4. c. 17. n. l. c. 15. n. 19. c. 17. n. 43. n. 39.

hitták, c A' több dolgokból is nem bizonyíthatnak Hitünkben a' Régiektől - való semmi különbözést. Tehát most is igaz az Római Pápista Hit; mint hogy az első őt száz Efstendőkig a' igaz volt, Kálvinus kint.

a l. a
supra
proxim

4. Meg sem mutathattya senki is, mi tájban? mellyik esztendőben, mellyik Császár, avagy Király idejében? mellyik Pápa kezdett mást tanítani azon kívül, a' mit az őt száz esztendőbéli Pápák tanítottak.

Hanem, minden bizonyosság nélkül mondgyák, hogy az Római Pápák cseréltek-el az igaz Tudományt.

Igy volt dolgok az Susanna e Dan e Veneinek; a' kik, hogy nem tudták igazán meg-mondani, mellyik fa alatt esett volna tisz-tátalanságba Szent Susanna;

13. 54.
& seq.

ha-

hamissáknak kiáltá az egész Nép őket.

Illyen hamissák az Lutterista, és Kálvinista Prédikátorok is: mert mellyik Pápa alatt, az őt száz esztendőkbéli igaz tudománytól kezdett különbözni a' Római Hit, soha eddig meg-nem mutathatták.

Hanem csak azt rebesgetik: hogy a' Pápák nem a' Sz. Iráft követik. Mikor pedig a' Sz. Iráft mutogattuk nekik; akkor azt mondgyák, hogy nem jól értyük. De vallyon, miért nem értyük jól, ha az őt száz esztendőkbéli Pápák is ^{ff supra} így értették? talám azért, hogy ^{n. 3.} nem a' Lutter, és Kálvinus módgyára értyük.

Oh záp-tyukmonyak, ti tanitryátok-é az tyúkjaitokat? nem olvastátok-é, az újjitást ^{1 Tim} hamis tudományak hol ne- ^{6. 20.} vezi Sz. Pál? Oh fejetlen láb-
C ságok

ságok Fő-Páfztország nélkül,
és kötetlen sóprúk, utálatos
vizszázkodással tellyesek.

b 1. Cor 5. De az Római Ecclesia, *b*
10 12. Krisztusnak egy ép Teste: ki-
Eph. f. nek látható tagjai lévén, lát-
4. 12. ható Fejének - is kellett lenni,
ugy mint Krisztusunk Hely-
tartójának, az Anyazentegy-
ház külső igazgatásiban, és Ke-
refztyéni Rend-tartások el-ren-
delésében: hogy egy Fő után,
i 2 Cor minden tagok i egyet értse-
13. 11. nek: értenek - is mindenütt a'
Pvil. 3. szélyes Világon, minden féle
16 Nemzetségbéliek, az Hit dol-
Pbil. 4. gában egyezvén mindenből a'
2. Római Ecclesiában; melly az
Hegyek Tetején; az az Krisztus
utan egy Fő-Páfztoron épült:
tehát, csak ez az igaz.

HATODIK RESZE.

1. **M**Ert csak a' Pápista Ec-
clesia, *Catholica* és
Kü-

Közönséges, minden Nemzetsé-
gekre nézve, mellyek a' Po-
gányságból ki-térvén, nem
másra, hanem *k* csak az egy *k infra*
Pápista Hitre tértek. Ez hát *n 2 & 3*
a' *Krisztus Városa*, kibez folyam-
nak l minden Nemzetségek. *11 f. 2. 2*

Nem-is másnak, hanem csak
az igaz Ecclesiának kellett a'
Pogány népeket *m* Krisztushoz *m 1 f. 54*
téríteni: mert maga mond-
v. 1. 2. 3
gya Krisztusunk, hogy elébb a' *cap. 60.*
jó búza vettetik-bé a' földbe; *3. & 11*
az után a' mag közzé, a' kon-
kolyt veti az ördög. *n* Ugy-
is vettetett mind Lutterista's *n supra*
mind Kálvinistaság, a' Keresz- *Quast.*
tyének közzé, a' kiket el-té- *1. § 1.*
velyített. Azért igazán mond- *n. 3.*
gya Tertullianus, hogy az
Hittül Szakattak, o nem Po- *o P. a.*
gányokat térítnek, hanem *scripr.*
csak Keresztyéneket tévelyit- *c. 42.*
nek.

C 2 2. Hogy

2. Hogy pedig csak az Római Catholica Hitre tértek régenten a' Pogányok, maga-is meg-vallya Kálvinus. *p l. 4. c. 6. p* Múnterius Lutterista pedig meg-
7. n. 44 írja, *q* hogy az után való idő-
q Mun *sterus.* ben-is ugyan csak az Római Catholica Hitre, nem másra
r l. 2. f. tértek a' Pogányok. Mert *r*
50. 600. esztendő tájban, Angliát Kristushoz téríté Első Szent Gergely Pápa: Német Országot s Harmadik Gergely Pápa
s Lib. 3 Szent Bonifacius által, 700.
f. 323. esztendőben. Tót és Morva
s Lib. 4 Országot t Methodius, és Cy-
f. 893. rillus Barát 800. esztendőben. A' Pragai Szent Albert Püspök, 900 esztendőben Kristushoz téríté u a' Magyarokat, és Lengyeleket; kiknek
n supra Királyi Koronát-is küldte a' Római Pápa.
quest. 1
§ 1. n. 2.

3. Az után való Esztendőkben Sveciát, Livoniát, Pomme-

meraniát, Prussiát, Litvániát, Helvétaiát, Flandriát, a' Pogányságból Kristushoz térítették olly Egyházi Emberek, x a' kik a' Római Pápához hal-
x Mun.
l. 3. §
4. a' fol.
786. ad
f. 902.

A' miolta pedig Lutter, és Kálvinus el-tévelyíté a' Régi igaz Hittül a' Németeket, és a' Magyarokat; csak az ólta-is Barátok, Jesuitak, és egyéb Rendbéli Pápista Papok által, a' mennyi helyre terjedett a' Kristus Zászlója; az egész Europa, Ásiával edgyütt sem téfzen annyit. Ugy hogy csak az Nap-nyugati Indiában y hetven ezer Pápista
s Scaple
conus de
Admi-
randis.
l. 1. c. 3.
 Templomnál, ujjonnan többet építettek, a' Pogányságból tért Római Catholicus Kereszttyének.

4. Mind ezekre nézve, méltán szólíthatná a' Pápista Ecclesiá a' Luttereket, és Kálvi-

54II. Kérd. Csak a' Pap. Hité igaz?

nistákat, Szent Hieronymus-
nak ilyen z szavaival: *Ad-meg*
Lucife- (ugy mond) a' mit tölem vettél,
rianos. az Evángéliumot, és Keresztiséget;
in fine. és lássuk osztán, mint lehet sz Ke-
reszttyén. Nem tagadhatod, hogy
a supra az Eleidet a én szültem a' Kereszt-
n. 2. tyénségre: magadat-is a' Kereszt-
b supra ség által, mellynek rendit b én tö-
c. 5. n. 5 lem tanultad, én szültelek: tejem-
mel, és a' Szent Irással, mellyet tö-
lem vettél, én neveltelek. Ha
c Calv. Kurva c az Anyád; (a' mint az
contra Ujjitok a' Régi Szent Ecclesia
Sadol. felől rebesgetnek) nem igaz gyer-
supra mek, nem igaz Kereszttyén vagy.
quast. 1 Jobb hát, ha az Anyádhoz, és
§ 3. u. 5 a' Római Anyaszentegyházhoz
tér sz: mert minden féle Nem-
zetségeknek ehhez való meg-
térésekért, csak Ez az
Igaz.

HAR-

55

H A R M A D I K K É R D É S.

A' Pápisták ellenkezneké
a' Sz. Irással, avagy inkább a'
Lutterek, és Kálvinisták?

ELSŐ RÉSZE.

I. **K**Et Fogáson, mint va-
lami két Sarkon for-
dül-meg az egész Lutterek,
és Kálvinisták Vallása.

ELSŐ hogy az Pápisták el-
hagyák, egyem, a' Szent Í-
rást, és csak az Pápa Vége-
zésit követik.

MÁSIK; hogy az Lutterek,
és Kálvinisták, csak azt tar-
tyak, e ugy mond, a' mi a' Sz.
Írásban vagon.

2. Hogy a' Pápák Végezé-
siért el-hagynák a' Szent Írást
az Pápisták, olly temérdek ha-

C 4

zug-

d. l. Con.
cord. de
Ecc. f.
130 Col
l. 4 c. 7.
n. 27.
e supra
quast. 1
§ 1 n. 8

zugság, melly temérdekek az

Gratianus nagy Könyvei, kik-

f Causa ben *f* az Pápák meg-átkozzák,

11. valaki a' Szent Irás ellen csak

quest. 3 leg-kissebb dolgot-is tanitana.

Can. 93 Mind az által valamin az

97. ördög a' Szent Irással késértet-

quest. 1 te Kristust a' végre, *g* hogy a'

Can. 6. toronyrúl le-venné magát, no-

97. ha a' Szent Irás távúl járt at-

8 Mar. tül: így a' Lutterek-is, és Kál-

4. 6. f. vinisták, a' Régi Szent Pápista

Hitben valókat, az ördög

b Aug. módgyára *b* olly Szent Irással

Tom. 7 késértik, a' melly távúl jár at-

l. 2. con. tul, a' mire csigazzák; mond-

Pet. 11a. ván, a' többi között, a' Szen-

cap. 49. tek segétsége ellen: *Egy a' Köz-*

ben-járó Kristus. De az több

i 1. Tim ehhez való igéket el-lopják;

2. 5. 6 mondván Sz. Pál: *i Egy a' Köz-*

ben-járó Kristus, ki önnön magát

adta mindenekért váltságul.

3. Soha pedig femmi Szen-

tet, nem mondtunk eddig,

hogy

hogy érettünk váltságul adta

volna magát, az Egy Kristuson

kivül: hanem halván azt Kri-

stus Urunktúl *k* hogy az el-kár-

hozott Lélek-is imádkozott Po-

kolban, a' Világon-valókért;

ugy hiszszük, hogy a' Menny-

Országban lévő Lelkeknek,

nagyobb hatalmok, és szerete-

tek vagyon: az mint alább *ll Infra*

bővebben meg-állattyuk ezen

dolgot a' Szent Irásból.

Valamin azért a' Szentek

segétsége ellen, a' Kristus ké-

sértő ördög módgyára a' Szent

Irás bőrűjét *m* hamissan vetik *m Mar.*

ellenünk a' Lutterek, és Kál-

vinisták: ugy a' több Hitbéli

Dolgainkat-is csak hamis fo-

gással ostromollyák; a' mint

az második Réfz meg-mu-

tattya.

És így, temérdek hazug-

ság, hogy az Pápisták el-hagy-

nak a' Szent Irást.

4. A' Lutterek, és Kálvini-
u supra sták pedig, *n* hogy csak azt
num. 1. tartanak, a' mi a' Szent Irás-
 ban: ez is annyi részből egy-
 be font hazugság, a' mennyi
 ellenünk való Czikkeli vad-
 nak az Lutterista, és Kálvini-
 sta Vallásnak: mert azoknak a'
 Czikkelyeknek csak egyikét
 sem találják a' Szent Irásban,
 hanem a' Közönséges Keresz-
 tyén Anyaszentegyháznak ma-
 gyarázattya ellen, a' magok
 tetczésekhez szabják o azokat
o Amb. az Irásokat, az kikben egy
Tom. 5. két börtüt találnak szájok izire
in c. 3. valót az Lutterek, és Kálvi-
ad Tit. nisták; valamint az régi E-
 retnekek.

5. Igy Sabellius Eretnek,
 Kristus születése után 260-dik
 Esztendőben, a' Szent Három-
 ságot meg-tagadá, amaz bö-
 rükért: *p Joan* En, és az Atya egy
10. 30. vagyunk. Mint hogy ezt az
 Irást,

Irást, nem a' Közönséges Ke-
 resztyén Anyaszentegyház ér-
 telme szerént vette.

Arrius Eretnek, 315-dik
 Esztendőben, a' Kristus Isten-
 ségét meg-tagatta; mint hogy
 csak a' maga értelmét követte
 amaz börtükben: *q Az Atya q Joan*
nag jobb nálamnál. 14. 28.

Pelagius Eretnek, 405-dik
 Esztendőben, hogy csak a'
 maga feje szerént magyarázta
 amaz börtüket. *r A' Fiú nem r Ezeck*
viseli az Atya hamiságát: az 18. 20.
 Eredendő bünt nem hitte.

Novátus Eretnek, 205-dik
 Esztendőben, hogy csak úgy
 értette a' mint maga szerette
 amaz börtüket: *s Lehetetlen s Heb.*
 azoknak, a' kik egyszer meg-^{6.} 4.
 világosítottak, és ismét el-estek,
 viszontag meg-újítatni a' Peni-
 tentia által. Ezekből azt hir-
 dette, hogy bocsánatot nem

nyerhet, a' melly Keresztyén egyszer vétkezik.

Tertullianus írja, 228-dik *De Re* Esztendőben, hogy t némelly *surrest.* Eretnekek a' Test fel-támadását nem hitték; mint hogy nem a' Közönséges Anyaszentegyház értelme szerént vétek amaz bötüket *u A' test nem* *Joan.* *6. 64.* használ semmit.

Aërius Eretnek, 342-dik Esztendőben, a' Hufvét Innepe Napját kárhoztatta; hogy csak a' maga agya velejéből fácsarta-ki amaz bötüeknek értelmét: *Mert a' mi Hufvétünk a' Kristus meg-áldoztatot.* *x 1. Cor* *5. 7.*

Montanus Eretnek, 181-dik Esztendőben, Mátyromságnak tartotta, ha valaki megölte magát; a' Közönséges Anyaszentegyház értelme ellen magyarázván amaz bötüket:

ket: *y A' ki Lelkét el-vefzti érttem y Mar.* meg-talállya azt. *16. 25.*

Jakab Eretnek, 1314-dikben, a' Keresztelendő gyermekeket tüzes vassal süttettemeg a' Keresztség előtt, hogy csak maga szerént magyarázta amaz bötüket: *z ö meg-ke- z Mar.* *vefztel titeket Szent Lélekkel és 3. 11.* *üzzel. Luc. 30.*

Waldus Eretnek, 1170-dik Esztendőben, a' Szent Irásnak hamis értelméből azt hitte; hogy * az egy *Mi-Atyánkon* * ** Praef* kívül, minden más Imádság *Verb.* kárhozatos. *Pauper de Lugd*

Wicleff Eretnek, 1380-dik Esztendőben, a' Szent Irásnak nem igaz magyarázattyából azt vallotta; hogy † a' férfit, † *Concil* egy test-vér atyafiát el-veheti feleségül. *Constan.* *tiens.* *Sess. 8.*

Hufs Eretnek, 1407-dik Esztendőben a' Szent Irásnak

nem helyes fejtegetéséből, azt
a Sand. hirdette; hogy *a* a' Római Pá-
b. 170. pa, Krisztusnak igaz Helytar-
 tója, a' mikor szent életű: ha
 pedig nem olyan; akkor nem
 Pásztor, hanem ördög ugy
b Mar. mond, a' Krisztus szava *b* ellen.

23. 20
3. 6. Ezek az Eretnekek, illy
 nagy éktelenségeket követ-
 vén, még-is a' szájokkal mind
 azt pöngették: hogy ők csak
 a' Szent Irást követik: holott
 csak a' magok hamis értelmét
 követték.

Mert a' Sz. Irásnak csak a'
 bőtüje, nem Sz. Irás, hanem *c*
 vezedelem *d* halál, és *e* minden
3. 6. tévelygésre kapu nyitás.

e Aug. De a' bőtü, együtt az igaz
Ep 222 magyarázattal, *f* az igazán
ad Con- való Sz. Irás: a' melly igaz ma-
sent. gyarázat, nem származik csak
f Hier. kinek kinek maga tetczése, és
in c. 1. vélekedése szerént való fejte-
ad Gal. getésből; mert ugy semmi
v. 11. egy-

egygyeűség nem lehetne a' Ke-
 refztyénségben, a' mint nincs-
 is *g* a' Lutterekben, és Kálvi- *g Supra*
 nistákban ezen okért. *Quaest.*

7. Nem-is lenne Eretnek *e* *2. m. 1. 2*
 Világon, ha a' Sz. Irást kinek
 kinek maga értelme szerént,
 szabad volna magyarázni:
 mert minden Eretnek Lutter-
 rel, és Kálvinussal együtt, be-
 veszi *b* ugyan a' Sz. Irás bőtü- *b Aug.*
 jét; de *i* azt csak a' maga feje *ser. 70.*
 szerént magyarázza. *de Tem*

Ha azért szabad akár mint
 magyarázni a' Szent Irást; egy
 Eretnek sem léfzen, a' Sz. Pál
 szava ellen; a' ki szükségesnek
 mondgya *k* az Eretnekséget, *k 1. Cor*
 avagy az hasonlást; hogy az *11. 19.*
 igaz Hivek meg-ismérteszenek;
 noha, *l* jaj annak, a' ki által lé- *l Mart.*
 fzen, és a' ki követi. *18. 7.*

Ez pedig az Eretnekség, *m Mar.*
 avagy a' Kerefztyének közt, *15. 14.*
 való hasonlas, másból nem *Luc. 6.*
 39.

szár-

64 III. Kérdés. Kicsodák

fzármazik, hanem csak a' Sz.
n Aug. Irásnak *n* akár ki tulajdon tet-
Tom. 3 czése szerént-való magyarázá-
l. 7. de sából.
Genes.

ad lit. 8. Azért valamint kárho-
cap. 9. zatos az Eretnekség; olly kár-
 hozatos, a' Sz. Irást akár ki-
 nek csak maga feje szerént
 magyarázni: a' mint az Régi
o supra Eretnekek *o* magyarázták; és
n. 5. a' mostaniak-is, úgy mint *p* a'
p inf. a Lutterek és Kálvinisták ma-
n 10. & gyarázzák, csak a' magok tet-
 czése szerént.

Tehát, nem a' Sz. Irást, ha-
 nem a' magok tetczésit köve-
q supra tik; mint hogy a' Sz. Irás *q* az
num. 6. igaz értelemben áll.

Az melly igaz értelem, és a'
r Actor. Sz. Irásnak igaz magyarázat-
1 sv. 22 tyá, az egész Anyaszentegy-
25. 28 háznak, és egybe gyült Kri-
5 Aug. stus Hiveinek tetczéséből *r*
de Univ származik: mert Kristus U-
Ecc. c. runk *s* az Ecclesiához iga-
19. zittya

ellenkeznek a' Sz. Irással? 65

zittya a' Versengőket, úgy mint
 az igazság Oszlopához, a' mint
 bőven meg-mutattuk ez előtt.
Supra Quest. 1. § 3. n. 4. Quest. 2. c.
4. n. 2. & 3.

9. És, az melly Ecclesiátúl *u u Aug.*
 bizonyoson vettük, hogy az *de util.*
 mostani Sz. Irások, nem köl-*creden.*
 tött dolgok; azon Ecclesiátúl *c. 14.*
 kell a' Szent Irásnak igaz ma-
 gyarázattyát-is vennünk: mint
 hogy a' Sz. Irás, *x* nem Sz. Irás, *x supra*
 igaz értelme nélkül. Melly *n. 6.*
 dologhoz így szólhatunk:

Valaki az Anyaszentegy-
 háztúl a' Szent Irásnak a' Bő-
 tüljét veszi, és nem edgyütt
 az értelmét-is, annál nincs
 Szent Irás.

De a' Lutterek, és Kálvini-
 sták, az Anyaszentegyháztúl
 vették a' Sz. Irás *y* Bötüljét, és *y Inst.*
 nem edgyütt *z* az értelmét-is. *l. 1. c. 7*
n. 3. & c. 8. n. 9. z Luttb. Tom. 2. La.
Wir. 1546. Calv. Lib. 4. c. 9. n. 8. 10.
 12. 13.

Tehát

Tehát a' Luttereknél és Kálvinistáknál nincs Szent Irás.

Az az: egy sincs a' Sz. Irásban azokból, a' miket ellenünk vallanak; hanem mind azokat, csak (a' Régi Eretnekek a modgyára) a' Szent Irásnak, egy két Bő:űjéből fatúlták-ki, az Közönséges Anyaszentegyháznak értelme ellen.

10. Példának okáért: *Lutter Márton* orczátlan szemte-

b. Tom lenséggel azt tanította *b* hogy

f. Lat. a' férő, és Afzszony, szinte

Vir. úgy nem lehet egy-más nélkül,

1554. mint étel, ital, és álm

per Luff nélkül: és, ha kérded; Szent

ferm de Irásban vagyón-é ez? Igen-is

Marr. abban, úgy mond; mert az első

f. 109. szüleinnek monda Isten:

c Gen. *c* nevekedgyetek, és sokafogyátok.

1. 28. Szent az Ige; de szemtelen, és

Istentelen a' Lutter magyarázattya; melly csak a' maga faj-

talán

talán elméjéből fakadott, nem a' Közönséges Anyaszentegyház értelméből. De a' Lutterek több Vallása-is csak így vagy a' Sz. Irásban.

II. *Kálvinus János-is*, hogy a' maga furt feje szerént magyarázta amaz igéket: *d* az

Isten könyörül a' kin akar, és megkeményíti a' kit akar: ezekből

azt vallyá, *e* hogy valami gonofzt cselekefzik a' Parázna,

a' Tolvaj, a' Lopó, és a' Sántán; mind azokat az gonofzságokat az Isten parancsolllya,

úgy mond, és maga Isten a' Kormányos azokban. Elhit-

tem, hogy ezzel szépitené, ha lehetne, amaz *f* ocsmány férfiuval való paráznságát *Kálvinus*,

a' kiért Noviodunomban a' hátát meg-sütötték: De hé-

jában; mert, ez az Isten akarrattyárol való ifzszonyú Káromkodás, nem *g* a' Szent Irás-

ban

d Rom.
9. 18.

e l. i. c.
18. n. 1.

f 2.

f Hier.
Bolsec.

Vira

Calvin.
c. s. Ba.

per. l. i. c.
Sf. 269

g Psal.
5.

ban vagyon; hanem csak a' Sz. Irás cügázó Kálvinus műhelyéből származott: valamint a' több ellenünk való dolgai az Kálvinista Vallásnak.

12. És így, a' Lutter, és Kálvinista Tanítók; a' magok értelmét Szent Irásnak teszik. az az: *b* a' Farkasnak, bárány ruhát adnak; *i* a' Sáránt Angyalí ábrázatban öltöztetik; és a' Sz. Irás Bötüjének méze alatt, mérget adnak a' köfségnek, mikor csak a' magok értelmét adgyák, az Régi Eretnekek módgyára.

b Mar.
7. 15.
i 2. Cor
11. 14.

k supra
n. 5.

Nem igaz hát, hogy a' Lutterek, és Kálvinisták csupán csak a' Sz. Irást követnék; holott semmi sincs a' Sz. Irásban azokból; a' miket ellenünk valának. Sőt inkább azon Lutterek, és Kálvinisták nyilván ellene vadnak a' Sz. Irásnak, a' mint az Harmadik Kérdések

ellenkeznek a' Sz. Irással? 69
nek a' Második Részre megmutatta.

MASODIK RÉSZE.

Az Harmadik Kérdésnek.

HOgy, az Pápisták ellenkeznek-e a' Szent Irással, avagy inkább, a' Lutterek, és Kálvinisták? Ennek már itt egyenesen meg-felelünk: a' melly Feleletből ki-tetzik mingyárt mellyik az Igaz, és üdvösleges Hit.

Mert a' mint szól Szent János, *1* Valaki el-távozik a' Kristus *1. 2. Ion.* Tudományától, avagy a' Szent *v. 9.* Irástól, nincs annak Istene; nem hogy igaz Híri volna.

Tudni kell pedig, hogy két féle a' Szent Irás; egyik *m a' m. 2. Pet* kit nehéz meg-érteni, és a' kit a' *3. 16.* magok veszedelmére el-tekernek a' tudatlanok, és az Eretnekek;

a'

n supra a' mint már *n* meg - mutat-
c 1. n. 5 tuk ; 's tovább - is meg - mu-
10 & 11 tattyuk.

Másk, a' ki világos, és igye-
 nes értelmű Sz. Irás.

Ez utólsóru^l szólván, Sz.
o 2. Ioā. Jánosfal mondgyuk o Valaki a'
v. 9. világos értelmű Szent Irással
 nyilván ellenkezik, annak Iste-
 ne nincsen.

De a' Lutterek, és Kálvini-
 fták a' világos Sz. Irással nyil-
 ván ellenkeznek, a' mint ezen-
 nel meg-mutatgyuk.

Tehát a' Lutter, és Kálvi-
 nista Vallásnak, sem Istene;
 sem igazsága nincsen.

I. Mert világos szóval
p 1. Ioā mondgya a' Szent Irás. *p* Ez az
5. v. 3. Isteni szeretet ; *hogy az ő Paran-*
Matrb. csolatit meg-örizzük ; és az ő Pa-
19. 17 rancsolati nem nehezek.
Matrb.

1. 30 De ezzel az Isten szavával,
Pbilp. a' Lutterek, és Kálvinisták
4. 13. nyilván ellenkeznek ; mond-

ván ;

ván : Olly nehezek az Isten Pa-
 rancsolati, hogy azokat lehetetlen
 meg-tartani. *Supra Quæst. 1. §. 2.*
num. 1.

2. Világoson mondgya a'
 Szent Irás : *q Zacharias, és Er- q Luc. 1*
sébet, Isten előtt mind ketten iga- 6.
Io. 17 6 zak valának.

De ezzel is az Isten szavá-
 val, Lutterek, és Kálvinisták *3. Reg. 14. 8.*
 világoson ellenkeznek, mond- *Pbilip. 4. 13.*

ván : *r Nem hogy mind ketten r supra*
iga. ak voltak volna ; de egyyik quæst. 1
sem vólt igaz : mert egyyellen l. 2. n. 3
egy igaz sincs e' világon ; a' mint
az Irás f' szól úgy mond. Des Rom 3
 nem igaz, hogy ott a' Szent *10 & 12*
 Irás szóllana, a' Krisztus Hiti- *Psal. 13 3.*
 ben, és Malasztryában valókról,
 a' mint Szent Moyfes-is ma-
 gyarázza ; hogy i Isten előtt, *Exod. 34. 7.*
 lenki ő magától nem ártatlan. *Ephes. 3. 10.*
 Mi-is úgy vallyuk.

3. Vi-

3. Világossan mondgya

Luc II Kristus Urunk: *Adgyatok ala-*
 41. *misnát, és ime mindenek tiszták*
 2. Pet. I nektek.

Pbil. 2. De a' Lutterek és Kálvini-

15. fták itt-is a' Kristussal világo-
 lob. 1. son ellenkeznek mondván:

22. Eph u nem mindenek tiszták, hanem
 1. 4. I tisztátalanok, akár alamisnáért,
 Cor. 6. akár más jó cselekedetért: mert

11. u Lib. a' Keresztyen Embernek úgy
 Concor. mond, minden jó cselekedeti tiszt-

inApol. tátalan, mint a' vérben fertezettett
 § d. Dil

Dei fol ruba. Az mint a' Sidók meg-
 91. fertezettett igazságiról szól x

Confes. Szent Isaias; nem pedig a'
 Helvet. Kristus Hiti, és Malasztya ál-

arz. 16 tal lött jó cselekedetről.
 fol. 35.

4. Nyilván mondgya Szent
 x Cap. Pál † Isten Itélet napján meg-

94. 6. † Rom. fizet kinek kinek az ő cselekedet-
 2 6. ti szerént: örök életet a' jó cse-

1 Cor. 3 lekedetért.
 8.

2. Cor 5
 10.

De

De a' Lutterek és Kálvini-
 fták azt mondgyák: Nem fi-

zet akkor az Isten senkinek cse-
 lekedett szerént; mert a' jó cse-

lekedett nem hasznos az üdvöf-
 ségre. Lutherus de votis Mona-

sticis. §. secundo. Calvinus in
 Ephes. Caput 2. 8. Ide cügáz-

ván amaz igéket; y haszontalan y Luca
 szolgák vagyunk. De ez, azt 17. 10.

télzi; hogy x el-lehet az Isten x Psal.
 nálunk nélkül. Egyéb ará- 15. 2.

nt minden jó cselekedetre készít-
 tetett hasznos Edényeknek a mond

bennünket Szent Pál: noha a 2 Tim
 a' Lutter, Kálvinista igen 2. 21.

tagadgya. b Iacob.

5. Nyilván-való Szent Irás
 ez-is b a' cselekedetekből igazit-

zatik-meg az Ember, és nem csak
 a' Hisből. Rom. 8
 24.

De ezzel-is nyilván ellen-
 keznek a' Lutterek, és Kálvi-

D nisták 1. Cor.
 13. 20
 Ga. 5. 6
 Ag. 10
 34.
 1. Io. 3
 14.

c Lib. nisták mondván: c Nem a'
 Concor. cselekedetekből, hanem csak a' Hit-
 Art. 4. ből igazul-meg az Ember. Mert,
 fol. 563 Inſt. úgy mond, irva vagyon;
 l. 3 c 11 d Az embert Hit által alittyuk
 n. 1. & c meg-igazulni, a' törvény csele-
 d Rom. kedett. nélkül. Nézd a' Sátánt,
 3. 28. mire viszi a' Szent Irást,
 bucſpe- mint a' e Régi Eretnekek. Ho-
 ſtat Rő- lott Szent Pál nem azt mond-
 II 6 & gya, hogy a' Krisztus Törvénye
 Rő 2 13 nélkül meg-igazulunk; ha-
 e supra nem, csak az Sidók törvényét
 e. l. n. 5 kissebbiti, amaz szók után
 / Rom. mindgyárt azt mondván; f
 3. 29. Cjak a' Sidóké e' az Isten?
 g tbi lip
 2. 12. 6. Szent Pál mondgya: g
 Rom. 8 Félelemmel, és rettegéssel mun-
 24. kálodgyatok a' ti üdvöfség-
 Rom. 11 tekért.
 20. Pſal. 2 De a' Lutterek és Kálvini-
 11. fták azt mondgyák: nem fé-
 Ecc 5. 5 lelemmel, sem rettegéssel, hanem
 1. Cor 4 nagy
 I' id 10
 11.

nagy bátorsággal munkálkodnak
 ök az üdvöfségért: mert, h kiki b Lib.
 közülök bizonyoson el-hitette Conce.
 magával, hogy üdvözül min- Apol. 9
 den kétség nélkül. Hát így, de Inſt
 nem kell félni, noha parancsol- fol. 84.
 lya a' Szent Irás. Hogy pedig & 69.
 a Credóban kiki azt vallya; Cal. Lib
 Hiszem az örök életet: hiszszük 4. c. 17.
 Mi-is; csak hogy az egy Isten n. 2. & c
 tudgya, mellyikünké léfzen.

7. Ez-is Szent Irás: i Nem i Eccl.
 tudgya Ember ha szeretetre légye- 9. 1.
 né méltó Prover. 27. 1. Pr. 21. 2. 1. Cor. 9
 27.
 Jon. 3. 8. & 9. Job. 9. 11. & 21. 1.
 Pet. 4 18.

De a' Lutterek, és Kálvi- k Lib.
 nisták azt mondgyák: k igen-is Con. Ap
 tudgya: mert kiki közülök leg. de
 bizonyoson hiszi maga felől, radiz.
 hogy Isten kedvébe vagyon, fol. 183
 noha ezt az egész Sz. Irásban Calv L.
 sem talállyuk; hanem csak 3. c. 24.
 azt hogy l Krisztus Urunk örök n. 16.
 életet készített minékünk és 1. Ioā
 3. 14.
 1. l. 4.

D 2 annak 136.

1. Io. 5. annak meg-nyerésére való ez-
13. & 19. közt-is; de csak az Isten tud-
2. Cor. gya, ki él igazán véle.

13. 5. 8. Szent Pál nyilván mond-
m2. Cor gya: *m* Bizodalmunk *vagyon*,
9. 8. *hog*y ki-költözvén a' testből, je-
Hebr. *len* legyünk az Istennel. Az
12. 14. Pápiákknak-is bizodalmok va-
1. Io. 3. gyon erről.

21. De a' Luttereknek, és Kál-
n *Sapra* vinistáknak, *n* nem bizodal-
num. 6. mok, hanem bizonyos hittel
& 7. meg-erősítettet tudományok
vagyon az üdvösségről: noha
erre csak biztat az Isten.

• 1 Cor. 9. Szent Pál mondgya: *o*
7. 37. *Hatalma* *vagyon* embernek a' ma-
Ge. 47. *g* *akarattján*.
Ecc. 15. ga

17. Ez ellen a' Lutterek, és Kál-
1. Cor. vinisták azt mondgyák: *p*
15. 10. *Nincs* *hatalma* *embernek* a' *maga*
p *Lutb.* *akarattján*, *és* *minden* *cselekedet-*
in *asser.* *arr.* *36* *re* *kételen*: *mert*, *ugy* *mond*,
edir *Viz* *irva*

in 4. *Calv.* *Lib.* *I.* *c.* *18.* *n.* *I.* *v.* *5.*
1521. & c.

irva *vagyon*: *q* Az Isten, a'
ki *minden* *két* *cselekezik* *minde-* ^{q 1. Cor}
nekben. De itt-is Sátán mód- ^{12.}
gyára *r* veszik a' Szent Irást; *r* *Supra*
mert, azt sem mondgya, hogy ^{cap. 1.}
csak az Isten cselekezik min- ^{num. 2.}
deneket; nem-is szólott a' fze-
retetnek cselekedetiről, ha-
nem a' csuda tételekről. ^{51 Tim}

10. Nyilván mondgya Sz. ^{2. 4.}
Pál s Isten minden embert üdvö- ^{2. per. 3}
zültni akar. ^{9.}
Ezech.

De a' Lutterek és Kálvini- ^{18. 23.}
sták nyilván ellenkeznek a' ^{Ose. 13.}
Sz. Irással, s azt mondgyák: ^{9 Sap. 1}
Nem akar az Isten minden em- ^{13. Sap}
bert üdvözültni; mint *hog*y né- ^{2. 28.}
mellyeket kárhozatra-is rendelt; ^{12.}
mert, *ugy* *mond*, *irva* *va-* ^{2 Pbil.}
gyon: *u* *Jákobot* *szerettem*; *Esa* ^{Melan.}
pedig *gyűlöltem*. De nem ol- ^{incap. 6}
valsák tovább, miért vettetik- ^{adRom.}
meg az ember; tudni-illik, ^{in fine.}
n. 12. & 14. & alibi. u Rom. 9. 13. ^{ed 1524}
^{fol. 52.}

D 3

az

Cal. lib.
3. c. 24.

x Rom. az x hitlenségért, és a' maga
 11. 20. vétkiért; az mint itt a' könyv
 22. Tef. szélyin fel-jedzettük Sz. Oséas
 sal 14. Prophétából.

1. Cor. 11. Szent Pál mondgya:

34. y Tartsátok-meg az Hag yományo-
 2. Io. 12. kat, a' mellyeket tanúlatok vagy
 Act. 16. beszéd által, vagy az mi leve-
 4. z Conf. link által.

Augst. De a' Lutter, és Kálvini-
 CorDo. sta Tanító azt mondgya: Ne

are. 21. tartsátok a' miket tanúlatok a'
 de pot. beszéd által; hanem csak a' miket
 Eccle. f. a' Levélben olvastok: mert z nem

52 Item a' Levélben olvastok: mert z nem
 1. Coni. kell, ugy mond, semmit-is binni,
 Apot de a' mi nincs a' Szent Irásban. No-

Missá ha ezt fohul nem mondgya a'
 fol. 246 Szent Irás; hanem csak azt,
 Cal. lib. hogy a a' Szent Irás bőrtűjét

1. c. 14. meg-ne tóldgyuk, a' mint a'
 n. 4. l. Lutter, és Kálvinista Biblia

n. 8. meg-vagyon tóldva amaz mér-
 a Deur. ges szókkal, (b csak) és (ok c

4. 2. és nél-

Ap. 22. b Rom. 3. 28. & 20. c Matt. 5.

18. Pro. 30. 6. 32.

nélkül) Az melly két tóldalék-
 búl, a' szabad élet, és a' fok d1. Par.
 Házasság törés származott, a' 29. 5.
 Szent Irás rontó Lutter, és Kál- L v. 23
 vinista Vallásban. 38. N. 1 5.

12. Az Isten mondgya: 3.

A' ki mit a'kar, mutassa-bé az 2 Paral.
 Urnak. 55. 8. Nü 29.

A' Lutterek, és az Kálvini- 39.
 sták Isten ellen azt mondgyák: Eze. 46

Ne mutasson, a' ki mit akar: mert 12.
 e' semmire kellő tisztelet, ugy Act. 18.

mond, a' kit az Isten nem pa- 18.
 rancsol a' Szent Irásban. Dezt e Lib.

fohult nem talállyák a' Sz. Irás- arr. 21.
 ban; hanem csak azt, hogy az de voris

Istentől szabott Rend-tartá- Monast
 fokhoz f semmit ne adgyunk & alib.

ollyat, a' mivel az Isteni rend- Cal. lib.
 tartás g fel-bomlanék. 4. c. 10.

f Deut. 12. 32. g Mat. 15. 9. & 5. n 30. b 1 Tim

13. Sz. Pál mondgya: hogy 3. 15.
 b az Ecclesia, Igazságnak Oszlopa, Mar 16
 és erős Támaszfzsa. 18. Vid

D 4

A'

f. quast.
 1. 53. n.
 3. 4. 5. 6

A' Lutterek, és Kálvinisták ellene álnak Sz. Pálnak, 's azt mondgyák: *Nem erős Támasz-pref To sza az Igazságnak az Ecclesia; 1. Lar. mert maga-is el-dőlt volt: de a' 1545. Cal.lib. 4 c. 11 két Szököt szolgál Lutter, és 4 c. 11 Kálvinus támasztotta-fel, ugy n. 5. mond.*

14. Kríztus mondgya: *k 18. 17. Pogány, a' ki az Anyaszentegyháznak nem enged. Luc. 10. 16.*

De a' Lutterek, és Kálvinisták azt mondgyák: *Nem 17. Pogány: mert l az Anyaszentegyház, ugy mond, senkit nem kötelezhet arra, a' mi nincs meg-Reg. An irva nyilván a' Szent Írásban. fol. 371 Hát a' Vasárnap állására miért 369. kötelez? 's miért szabadit azon Cal.lib. 4. c. 10. Anyaszentegyház, a' főjtatotnak, és a' Véresnek meg-ételi- n. 5. 7. 8. re, a' Sz. Írás börtüje ellen? m*

m Actor. 15. 20. 29. Item c. 21. 25.

15. Sz.

ellenkeznek a' Sz. Írással? 81 *n. 1. Cor*

15. Szent Pál mondgya: *n 31. 5. Mar: 2 Némelly Keresztyén ember üdvö- 32. zül, de ugy mint tűz által az Ur Mar. 5. napján; az az a' más Világom. 26.*

De a' Lutterek és Kálvinisták azt mondgyák: *Senki sem 10. üdvözül a' Tűz által a' más Vi- 10. 5. lágom: mert az a' Tűz, Purgá- Ap. 5. 13 torium Tűze volna; a' melly, 2. Mac. ugy mond, o merő ördögség: 12. 46. mint hogy irva vagyon: pedLipf. Valamelly helyre esik a' fa, ott 1580. marad. De ezt-is csalárdúl cfi- inApde gázzák a' Purgatorium ellen: Vocab. mert az ott való Lelkek nem Miss. f. Balra, hanem Jobbra estek, q Cal lib. 281. és Istennek malasztyában múl- 3. c. 5. tak-ki, 's abban-is maradnak n. 10. örökké. p Eccl.*

16. Szent János Evangelista *11. 3. mondgya: r Malaszti nektek q, Ma- és békefség az Istenül, és az hét cbab 19. Lelkektől mellyek az ő Királyi szé- r Apoc. 1. 4. kinek előtte vadnak. 8. Iob. 33. 24.*

D 5

De

Luc. 20. 16. Apoc. 3. 9. & 21. 2. Petr. I. 15. Tess. I 10. Apoc. 5. 8 cap. 2. 26 Gen. 20. 7. Exo. 32. 13. 3. Reg. 11. 12 & 34. cap. 15. 4. Dan. 5. 35 Job. 5. 1. Act. 8. 24. Luc. 7. 3. Matth. 15. 23.

De a' Lutterek, és Kálvini-
nisták szembe szöknek Sz. Já-
nosfal, 's azt mondgyák: Sem
malaszt sem békeség azoktól az Lel-
f Epir. kektől, mellyek már az Isten Ki-
Carecb. rályi székeinek előtte vannak. s mi-
Luc. c. 3 vel azok senkit nem segíthet-
de Orar nek, ugy mond: mert irva va-
Domini Cal. lib. gyon, t átkozot a' ki az ember-
3 c. 20. ben bizik. Deátkozottak azok-
num 21. is, a' kik a' Szent Irást csonkán
2 Lev. 17 vetik elő: mert a' fel-
5. helyben Szent Jeremiás így
szóll: átkozott a' ki az emberben
bizik, és a' kinek az Uról el-ta-
vozik a' szive. Nem távozik
pedig el annak, a' ki az Szen-
teket arra kéri, hogy az Ur
Isten előtt támadgyanak mel-
lette: hanem ha Szent Pál-is
el-

el-távozott volna az Istentől,
mikor a' Szent Lélek fzereteti ^{v Rom.}
által a' Romajakat arra kérte, ^{15. 30}
hogy az Istenhez ^{x Gal. 2} imádkoz-
zanak érte. Csak illy teger- ^{19.}
gőfők a' több ellen vetések-is: ^{25 & 6}
mert a' Szentek, csak olly Köz- ^{z Epbes}
ben-járok, mint x Moyses; nem ^{2. 20.}
mint ő maga y a' Kristus: és ^{Apo 21}
csak olly Fondamentomok, z kik- ^{14.}
nek Főbbike a' Kristus. Nem- ^{I Cor 3}
is szabad imádni őket: a' mi- ^{a Apo.}
ről az Angyal a el-tiltá Szent ^{22. 8.}
Jánost, Szent Péter, b Corne- ^{b Act 10}
liust; Szent Pál, c a' Lystra- ^{26.}
jakat: de a' mikor más d kép- ^{c Act 14}
pen a' lábaihoz borúltak, e nem ^{14.}
bánta Szent Pál. ^{d Act 16}

17. Szent János mondgya: ^{e Apo. 6}
hogy f a' Dicsőült Szentek nagy ^{10. I Co}
szóval kiáltnak vala: Uram, ^{14. 16.}
meddig nem állasz bocsfzút a' mi ^{cü Apoc}
vériünkert, azokon, a' kik a' föl- ^{5. 13 &}
dön laknak. ^{14. 10 &}

D 6

De

Reg. 5.
26.

30.
Act. 7. De a' Lutterek, és Kálvini-
56. Sap fták a' Szent Irásnak ellene ál-
3. 1. 4. nak, 's azt mondgyák: Nem
Reg. 6. hogy kiátanának a' meg - ből
120. Szentek azok felől a' kik a' föl-
2 Mach dön laknak; de nem-is tudnak,
15. 14. ug y mond, g semmit-is az Ha-
1. Reg. lottak: a' mint a' Lutterek és
28. 15. Kálvinisták Halottairúl szól a'
2. Paral Szent Irás, hogy b semmit nem
12. 12. cum tudnak, a' kik Pokolban vadnak:
4 Reg. 2 a' mint a' Világi Fejedelmek-
2 11. 8 nek-is minden gondolattyok el-vefz
cap. 31. g Lurb. i a' mikor a' földbe térnek. De
inc. 49 a' Szentek gondolati k az Fel-
Gen. in séges Istennél vannak: emlékez-
fine Cal. hetnek hát felőlünk. Hogy
13. c. 20 pedig azt vetik ellenünk; Abra-
n 23. há m nem tudott minket a' l Sátán
9. 5. 8 módgyára, el-harapnak itt-is
10. az Igékben, a' mellyek így
1 Pf. 145 vannak: m Ur Isten. Te vagy
3. 8 4. a' mi Atyánk, és Abrahám nem
8 Sap. 5. tudott minket, és Ifráél nem is-
16. mert
1. Mart.
4. 6.

mert minket: Te vagy Uram a' m Ista.
mi Atyánk. Az az: nem Ab a- 63. 15.
hám az Attyok, mert ezer efs-
tendővel vólt előttök; nem-is
ismérte őket. Egyéb aránt,
tudta Abrahám a a Világi dol- a Luc.
gokat, Noha a' Hamislaknak 16. 25.
Kristufunk-is mondgya b Nem b Luc.
13. 17.
tudlak tikteket. c 1. Cor
9. 27.

18. Szent Pál mondgya: c 1. Petr.
Verem a' testemet, és szolgálat alá 2. 21.
vetem. Luc. 9.
23.

De a' Lutterek, és Kálvini- Colof. 1
fták azt mondgyák: d Nem 24.
verik ök; mert elég ha Kri- loel. 2.
stus szenvedett értek: mint 12.
hogy az örök Böldogságot, c l. Con.
Isten ajándékanak, és Kegyel- Arr. 5.
mének nevezi, ug y mond a' in Affir
Szent Irás. De itt-is csalárdúl n. 6. f.
nyúlnak a' Szent Iráshoz, cla- 6 55. 8
lárdúl-is vefzik az Isten aján- in nega
dékát, és Kegyelmet; a' melly f. 56. 6.
Cal lib.

ingyen adatik ugyan, de a' végre, hogy a' üres ne légyen bennünk; hanem hogy a' Krisztussal edgyütt b' szenvedgyünk mi-is, hogy meg-is dicsőítessünk véle; a' ki érdemessé teszi a' mi szenvedésünket: egyébként c' érdemetlenek.

a' Rom. 1. Cor. 15. 10. b' Rom. 8. 17. c.

14. 21. Rom. 8. 18.

1. Cor. 19. Szent Pál mondgya: d

8. 13. Jó húst nem enni.

Prover. De a' Lutterek Szombaton,

23. 20. s egyéb Böjt napokon; a' Kál-

vinisták, Pénteken-is azt mond-

gyák Jobb meg - enni: mert,

e 1. Cor úgy mond irva vagyon e Min-

10. 25. dent, a' mit a' meszar - székben

áruznak, meg - egyetek. Ennél

csalárdabbul a' Pokolbéli Sántán

sem nyúlhatna a' Sz. Irás-

hoz: mert, egy az, hogy itt

f 1. Cor 10. 28. csak f a' Bálványoknak áldozta-

g Luc. tott állatok húsról szól a' Szent

10. 7. Irás: más az; nem-is mond-

1.

gya,

gya, hogy g mindent meg- b Iudít.
együnk mindenkor; hanem a' c. 8. 6.
Szent Irásként, b egyik napot c. 10. 15
a' másiktól meg - válaszszuk. c. 18. 7.
Ebben azért a' Kálvinistáknál, A 17. 9
valamennyire ostobábbak a' i Act 15
Lutterek, meg - böjtölvén a' 41.
Pénteket, 's nem a' Szomba- Mart. b.
tot-is: mert az Isten i az Anya- 23. 20.
szentegyház által, szintén ugy Act 20.
rendelte böjtnek a' Szombatot, Luc. 10
és a' több böjt-napokat, vala- 10.
mint a' Pénteket: a' melly Heb. 18
Pénteken nem-is tiltya az k ét- 17.
keket azon Anyaszentegyház; 10.
mert mi-is, ugyan eszünk azért Aug. de
Pénteken-is: a' húst sem tiltya uni: Ec-
úgy, l mint ha magában rosz c. 22.
volna; mert m Istennek min- k 1 Tim
den teremtett állattya jó minden- 43.
kor ő magában; de n igaz lel- l Marr.
ki ísméretben, nem minden- 15. 11.
kor jó. m Tim.
4. v. 4.

20. Sz. Pál nyilván mond- n 1. Cor
gya: 10. 28.
Act. 15.

29.

o 1. Cor gya: o A' kinek felesége nincsen,
 7. 27. ne keressen feleséget: mert p a' ki
 p. v. 12 feleség nélkül vagyon, szorgalmatos az Isten dolgaira; a' ki pedig feleséggel vagyon, szorgalmatos a'
 q v. 18. Világi dolgokra. Azért, q jobban cselekezzik, a' ki leányát nem
 r v. 4. adgya férnek. Ez az özvegy,
 s v. 8. r boldogabb, ha fér nélkül marad. És, s jó a' nőteleneknek, ha ug y maradnak, Ezek mind a' Sz. Lélek mondáfi.

De még-is a' Lutterek, és Kálvinisták ezek ellen azt mondgyák: Nem jó a' Nőteleneknek ha ug y maradnak: mert,
 s 1. Cor. ug y mond, t lehetetlen feleség nélkül élni; az Isten rendelése, és parancsolattya ellen
 & Corp. való-is egyem. De hallyad
 Doctr. Szent Pált, a' ki az Házafáság
 ar. 21. Monast. dolgarúl azt mondgya, hogy
 u 1. Cor. u engedelem szerént vagyon nem

pa-

parancsolat szerént. Az Isten-is, x nem a' nőteleneknek mond- x Gen. 1
 gya, hogy szaporodgyanak, ha- 28.
 nem az Házafoknak; azt-is Gen. 8.
 csak áldás képpen. A' Pü- 7. & 18
 spöknek-is egy y feleségű fér- y 1. Tt.
 fiúnak kell lenni olly formán, 3. 2.
 a' mint azon Levelében maga magyarázza Szent Pál; egy feleségűnek azt mondván, a' kinek csak egy felesége volt valamint z az özvegy-is ollyan vá- z 1. Tt.
 lasztassék, ugy mond, a' kinek 5. 9.
 csak egy Ura volt. A' kik pedig a meg-nem tartoztatják a 1. Cor.
 magokat; meg-sem kötelezték 7. 2.
 magokat a' tiszta életre a' b b Marc
 Menny-Országért; azoknak 19. 12.
 mondgyuk Szent Pállal: c jobb c 1. Cor
 meg-házasulni, hog y sem égni. 7. 9.

21. A' Kristus mondgya:
 d Ha ki ujjonnan nem születik d Ioan.
 vizből, és Sz. Lélekből, nem me- 3. 5.
 ket-bé az Isten Országába.

De

De a' Lutterek és Kálvini-
 sták azt mondgyák; *Bé-meket* :
 e mert a' Kőröfztöletlen gyer-
 mek-is üdvözül, ugy mond,
 ha Kerefztyén Atyátul való,
 Igy a' Sidók-is mind üdvözül-
 Sess. 2. f nének : mert Szent f Atyáktul
 12 & 12 valók. Noha a' Kristus g a' Sz.
 gyökér; a' nem-is az ő ága, b
 valaki Kőröfztöletlen.
 f Hebr. 7. 5. g Rom. II. 16. b
 Psál 50. 7.

22. A' Sz Irás mondgya:
 i Actor. i Az Apostolok teszik vala kezeiket
 8. v. 14 a' meg-kerefztelt emberekre, hogy
 15. 16. el-vennék a' Szent Lelket.
 17.

De a' Lutterek, és Kálvini-
 sták babonáságnak tartják,
 az olyan Kerefztyének fejére-
 való kézvetést; a' melly a'
 k Censu- Bérnálásban szokott lenni ré-
 viator. genten-is, a' mint l magok- is
 Gourj. meg-vallyák az ellenkőzők.

23. A'

23. A' Szent Irás mondgya,
 m hogy az Hivek meg-vallyák, m Act.
 és ki-beszélik vala az ő hivatásos, 19. 18.
 és vétkes cselekedeteket : vala- Pro 28.
 mint, a' Pápisták most-is ki-be- 13.
 szélik, a' Gyónásban. Mat. 3.
 6. lac. 5

De a' Lutterek és Kálvini-
 sták azt mondgyák, n nem kell
 ki beszélni; elég száiben az Isten-
 nek meg-vallani. Ugy pedig a'
 Pap soha meg-nem itilhetné,
 ha o bocsánatra méltó-é valaki,
 avagy a' meg-tartásra.

o Joan. 20. 23. Matth. 16. 19.
 Item 2. Cor. 5. 18.

24. Az egész Evangéliom-
 ban semmi nincs világosbb
 szókkal ki-mondva, mint a' p Mat.
 Kristus Urunk végső Vacso- 26. 26.
 rája olly formán, a' mint az Mar 14
 Pápisták hiszik, mondván a' 22.
 felől Kristus Urunk: p Ez az Luc. 22
 én Testem. Szent Lukács olly 19.
 nyil- 1. Cor.
 11. 24.

nyilván az igaz Vért mondgya, hogy a' Pohárban volt; melly nyilván vagyon, hogy nem a' bor váltott-meg bennünket,

q Luc. 9 Ez a' Pohár, Uj Testamentom, 22. 20. az én Véremben, melly Pohár, ti övettetek ki-öntendő. Így ol-

v Beza vasslak *r* a' tudósfabb Kálvini-
in Luc. sták-is ezt a' Sz. Lukács helyet,

r 22. v. minden régi Sidó, és Görög
20. Bibliákban. Tehát bizonyo-

son a' volt a' Pohárban, a' mivel meg-váltattunk: az az: a' Krisztusnak tulajdon Vére; nem csak Jele.

Sz. Jánosnál-is Krisztusunk,
1 Ioan. 6 a' mikor erről *r* vetekednének
53. vsq. a' Sidók, nem *Jelt* monda ha-
ad 40. nem *Testet*: Egyéb aránt, ha

csak *Jelt* kellene rajta érteni;
1 Ioan 3 még-fejtette volna ezt-is Kri-
5. stusunk, valamint a' Kereszt-
v. Ioan. 6 séget *1* Nicodémusnak. De

ugyan nehéznek latczék *v* a'
6 1. & v. Sidók-
6 4. cum
Mat 16

Sidóknak ez a' Szentséges Ti-
tok, valamint a' Kálviniisták-
nak; a' kik most-is, azon Kri-
stus vacsoráját.

Csak *Jelnek* mondgyák. Va-
lamint a' Sidók Sacramento-
mit-is *x* csak *Jeleknek* mondot-
ta Szent Pál; és, hogy a' Si-
dók-is, a' KRISTUST hit ál-
tal vötték és csak lelki szájjal;
a' mint most az Kálviniisták, a'
Sidókkal *y* czimborálván. De *y Helr.*
az igaz Keresztyénektől, a' *10. 1.*
Krisztus Szentséginek Világos-
sága; *z* az árnyékokat el-űz: *e. Galat*
Nem-is szabad másra rendelni *4. v. 24.*
a' Testamentom világos sza-
vait. *Galat. 3. 15.* *30.*
10. 6. 59

A' Lutterek pedig azt mond-
gyák, hogy az Ur Vacsorája
nem csak *Test* a' hanem *Kenyér-*
a Epist.
Catech.
11. de
Cena
Dom.
is edgyütt: és így amaz muta-
tó Ige, *EZ*, a' Kenyérre esett
volna ilyen formán; ez a' ke-
nyér amaz *Test*, mellyel mi meg-
vált-

váltattunk: a' melly mondás hamis: mert nem kemenczében sült kenyérral váltattunk-meg

b Ioan. hanem az eleven *b Kenyérrel*, a' *6. 51.* Krisztusnak Szent Testével. És így ha a' Lutteránosok velünk a' Szent Igeket tulajdon Testre értik; a' kenyéret hozzá nem érthetik. Nem árt pedig, hogy az áldás után-is kenyér-

c 1. Cor. nek *c* nevezi Szent Pál; mert *11. 20.* kenyér volt az előtt: a' mint *d Mat.* Kristus Urunk *d* vakoknak ne- *11. 5.* vezi a' látokat, a' kik az előtt vakok voltak: a' kigyókat-is, *e Exod. c* veszfzőknek nevezi Moyses *7. 12.* mert veszfzöböl löttek.

25. Az Ur Vacforájának ofztogatórását parancsolván Krisztufunk az Apostoloknak, csak a' kenyér szin ofztogatórása után

f Luc. mondgya, *f Ezt cselekedgyétek.* *Exo. 16* *18. Io.* De a' Lutterista és Kálvinista *v. 50. 52* Vallás, a' Krisztusnál többet pa- *58. 59.* ran-

rancsol; hogy a' Prédikátorok *1. Cor.* mind a' két szint ofztogassák. *10. 17.* *Luc. 24*

Noha Szent Pál, mondván a' Szent Pohár után, *Ezt cselekedgyétek*, nem a' kőlségrül *32.* *Aclor.* parancsol; hanem ő magokról az Apostolokról, a' Krisztussal *20. 7.* *Acl.* így szólván: *g Ezt cselekedgyétek, valahányszor ifzf: áto^h;* nem *42.* *É* pedig, valahányszor ofztogattyátok: És mindgyárt utánna *46.* *Mar 26* azoknak szólván, a' kik nem *27. cum* *Mar 14* Papok; *b (Quicumque*, ugy *4.* *cum* mond akár ki más, a' ki méltatlanul eszi, *avagy ifzfza:)* *Ap 13.* *É cum* nem foglallya egybe mind a' *Ex 12.* két szint. De az Áldozó *6. É c* *Eccl.* Papoknak, *i* a' Vér ontással *24. 29.* való Kristus Aldozattyát, *g 1. Cor* ki kell jelenteni mind a' két *11. 25.* *bv. 27.* szinnel. *i 1. Cor.*

26. Szent Pál mondgya: *k 11. 26.* minden Papnak *szükség a' mint k Hebr.* a' népért, *ugy ő magáért-is áldoz-* *5. 3.*

ni a' bűnökért. Nem a' Sidó
Papokrúl mondgya pedig;
mHebr. mert azok áldozattya *m* nem
13. 10. vólt már akkor szűkséges.

De a' Lutterek, és Kálvini-
fták, bálványozásnak mond-
gyák, a' Szent Mife, avagy,
a' Kriftus végső Vacforája Al-
dozattyt: noha ezen kívül,
más olly *Tiszta Aldozatot* nem
találni, *n* mellyel Istennek jö-
mMalac vendölése szerént, az egész
1. 11. Világon áldoznának. Mert az
embernek Imádsága, és egyéb
o Supra jó cselekedete, *o* mind tisztá-
qu. est. talan, az Ellenközők Vallása-
s 2. ként. Tehát csak *p* a' maku-
p1 Petr la nélkül való Kriftus Teste,
1. 19. és Vére lehet az a' *Tiszta Aldo-*
q Hebr. zat. Tovább minden Pap *q*
5. 1. arra való, hogy a' Népért aján-
Hebr. 8 dékot mutasson-bé az Isten-
3. nek: a' Lutter, és Kálvinista
Prédikátor pedig, semmit bé-
nem

nem mutat ollyant, a' kit a'
nép-is bé-ne mutathasson: az-
ért mondgyák magok-is, *r r Calv.*
hogy ők nem Papok. Noha *lib. 4.*
a' Szent Irás nem mondgya, *6. 18.*
hogy el-töröltetett a' Papság;
hanem, hogy *s* el-változott.
Tehát, az Aldozat sem töröl-
Heb. 7. tetett-el, hanem *t* a' jobb Al-
12. c. dozatra fordult: nem-is ugy,
r Heb. 9 hogy a' Kriftus, *v* Vér-ontással
13. áldozasson töbfszer; mert azt
v Hebr. *x* csak egyfszer cselekette, elég-
9. 25. & ségesen azzal meg-váltván az
26. egész világot. Azért nem szük-
Heb. 9 séges, hogy a' mi Válságunk-
12. ért, vagy ő maga Kriftus, vagy
Heb. 10 más valaki, máfzor áldoztassék.
10. & De igen szűkséges, *y Melchise-*
12. *dek hasonlatossága szerént való Al-*
10. & dozat; a' melly, csak a' Vé-
12. res Aldozatra *x* emlékeztető;
y Heb. 5 és a' Kriftus Véres Aldozattya
15. nak gyümölcsét *a* reánk szállí-
21. Cor. E tó
12. 2.
a 1 Cor.
10. 1.

tó Aldozat légyen: Ollyan a' Míse, avagy a' Krisztus Végső Vacsorája, Melchisedek rendi, ^{b 1. Cor.} nem ^b Ááron rendi szerént való Aldozat, ^c mellyben, két-
^{7. 11.} ^c *Hac*
^{in sinuar} féle dolog mutattatik-bé, egy-
^{S Paul.} gyik, a' kenyér 's bor; melly
^{Heb. 5.} az áldozat előtt vólt, és az ál-
^{n. & 12} dozatban el-ronatik: másík, az Urunk Teste Vére; melly az áldozásnak, az az, a' szentelő igéknek általa jelen léízen. Egyik, a' miből léízen; másík, a' mivé léízen: 's elég, hogy e' kettőnek egyike előbb vólt, és el-változott a' Krisztus jelenléréért. 'S ezeken fondaltatik az Aldozat mi vólta: és így, igaz Aldozat a' Szent Míse Sídóul, *Missab*: *d* Magyarúl; jó akarat szerént való ajándék.

27. Nyilván mondgya a' Szent Irás. ^e *Betegé valaki küszülletek? vigye-bé az Egyházi szob-*
^{e Iacobi}
^{5. 14.}
^{Marc.}
^{n. 13.}

szolgákat, és imádkozzanak érte, meg-kenvén őtet olajjal az Ur nevében.

De a' Lutterek, és Kálvinisták azt mondgyák: *Ne vegye:* mert csak babona, úgy mond, az ollyan Pápista Kenet.

28. Szent Pál mondgya; ^{ff 1. Cor} hogy a' felesége el-ne mennyen ^{7. 11.} a' férjéül; ^{Mattb.} hogy ha valami ok-
^{19. 6.} ból el-mégyen, és el-válik ^{Mar 10} tőle; ^{10.} házasság nélkül marad-
^{Luc. 16} gyon, ^{18.} vagy a' férjével meg-bé-
^{Rom. 7.} kéllyék. ^{3.}

De ^g a' Bal - Keresztyének azt mondgyák. ^{Ne maradjon} ^{2. Marc.} házasság nélkül; hanem, más-
^{2. 5. 33.} hoz mehet, csak fizeffen egy-néhány forintot a' Szent Koronának. Ezért az ocsmány szokásért töldották-meg a' Kálvinisták, ^b Szent Márenak ^{b Supra} 5-
^{n 11.} dik Részét, 32-dik Versét, olly ^{Quast.} föttal, mellyet soha femi nyelv-
^{3. c. 2.} ven-való Bibliában nem ol-

100 III. Kérdés. Kicsodák
vastak. *Idem factum Matth.*
19. 9.

1. Cor 29. Szent Pál mondgya : *i*
14. 39. *A'* Gyülekezetben , *igyekezzetek*
5. v. 2. *prédikállani ; és az idegen nyel-*
5. 27. *veken-való szöllást meg-ne tiltás-*
tok.

De a' Lutter, és Kálvinista
Prédikátorok annyira tiltyák,
hogy éppen el-is bolondították
a' Kőtséget ; úgy meggyűlöl-
tetvén a' Deák szót a'
Templomban ; mint ha az I-
sten nem tudna Deákül.

Exo. 30. Az Isten mondgya : *k*
25. 18. *Csinálly két Kerubimot vert arany-*
3. Reg. *bül.*
6. 29.

Luc 3. A' Pártosok mondgyák :
22. *Ne csinálly , mert minden kép ,*
bálvány. Így ő magok-is bál-
1 Gen. 1 *ványok , mert I Isten képei.*
27. *Hogy hogy m parancsolt vol-*
m Num *na Isten Kép-csinálást , ha min-*
21. 5. *den kép bálvány volna? Lásd*
Levit, 26. 1.

31. Sz.

ellenkeznek a' Sz. Irással? 101

31. Szent Pál mondgya : *n n Hebr.*
Vagyon Oltárunk : Szent János 13. 10.
pedig Mennyországban-is Ol- Apoc.
tárt látott. 8. 3.

Az Ujjítok mondgyák : *Nem*
kell Templomban az Oltár.

32. A' Sz. Irás mondgya : *o o 1. The*
Mindeneget meg-probállyatok ; a' 5. 21.
mi jó , azt tartjátok.

De a' Lutter és Kálvinista
Prédikátorok, mint hogy fél-
ték a' konczot, azt mondgyák :
Senki mást ne próbállyon , egyebet
annál , a' miben született. Noha
p a' születésünk egyarányú a'
Pogányokkal.

33. A' Sz. Irás mondgya : *q* *p Sapien*
hogy a' Szent Irást nehéz meg-érte- 7. 6.
ni ; és hogy a' tudatlanok meg-ha- 3. 10.
miffittyák.

De a' Lutter, és Kálvinista
Prédikátorok azt mondgyák *r Calv.*
Nem nehéz meg-érteni a' Szent 1. 1. c.
Irást , valamint a' fejért a' feke- 7. n. 2.
tétül meg-ismérni : azért, hadd

E 3 ol-

102 III. Kérd. Kics. ellenkeznek
olvassa minden Timár-is. No-
há, nem csávába-való volna
az Isten Igéje; mellytől ha va-
laki csak egyben el-elik-is
nincs annak s Istene. De im 33.

*s Ioan.
v. 9.*

Dolgot-is fel-jedzettünk ol-
lyant, a' kiben el-távoznak az
Isten Igéitől a' Lutterek, és
Kálviniáltak: hogy a' 33. esz-
tendeig-való Krisztus fáradságát
meg-böcsüllyék; és, mint el-
vezett Juhok, azon Szent

*s Ioan.
10. 16.*

Urunk t Aklába, az igaz
Anyaszentegyházba térje-
nek. Amen.

Az

Az el-tévelyettekért

Imádság.

Irgalmas Ur Isten, kérünk
téged tellyes szívünkben,
hogy azokat, kik az igaz Hit-
től el-szakadtak, és a' hamiság
ferétségében tévelyegnek a' te
igaz isméretteddel meg világo-
sítsad, és őket az ő tévelygé-
seknek ismérésére igazgasd:
hogy így, az Anyaszentegy-
ház kebelébe visszajövének,
szabadon meg-vallyák; hogy
csak a' te Anyaszentegyházad
az az Akol, mellyben üdvös-
ség találtatik: A' mi Urunk
Jésus Kristus által, Amen.

Mise alatt Imádság.

*Hogy az Aldozat gyü-
möcsös legyen.*

Mennybéli Atya Ur Isten,
áldlak téged, és szent Ne-
vedet magasztalom a' Népek
között, ezért a' te Véerlen és
minden napi Aldozatodért,

E 4 melly-

mellyben néked , Nap - kelet-
től fogva Nap-nyúgotig , bé-
mutattatik , a' Kenyér és Bor
szine alatt , a' te Szent Fiaid ;
nem csak az ő kin-szenvedésé-
sének , és halálának emlékeze-
tíre , mellyben már egyszer
érettünk Vérrrel áldoztatott , és
az által nekünk az örök sza-
badulást nyerte : hanem az ő
jó teteményinek dicíréfire , és
az ő érdeminek részeltetésére ,
és velünk tött kötésének erő-
sítésére . Mind ezekért , hálá-
kat adunk ma néked mindnyá-
jan : és kérünk , hogy ezt az
áldozatot a' Pap kezeiből bé-
vegged , mint ha ő magától a'
te szerelmes Fiadtól mutattat-
nék-bé , az én szűkségemért ,
és az egész Kereszténység-
ért : és az által engedgy nekünk
allandó békefséget , mellyet a'
Világ nem adhat , őrizz , óltal-
mazz bennünket minden ellen-
ségünk álnoksága ellen . Vi-

gafz-

gafztald a' betegeket : erősítsd-
az erőtlenekeket : szabadítsd - ki
a' Rabokat : keresse az el-ve-
szetteket : hozd vízfíza a' Té-
velygőket : Tartsd meg a' Jám-
borokat : jobbitsd és térítsd-
meg a' Bűnösöket , Eretneke-
ket , és minden Istentelenekeket .
Az élőknek adgyad Szent Ma-
lafztodat ; a' holtaknak , az örök
nyugodalmot és üdvőséget :
nekünk pedig itt jelen-lévők-
nek , agy igaz ájtatóságot ;
hogy ezt a' szentséges Titkot
méltó tisztelettel , és erős hittel
halgassuk , és jelenlédnek
édefségét szívéünkben hatha-
tossan érezzük . Amen .

Bóldog Afzszonyhoz

minden napi Könyörgés.

OH szépséges , és kegyel-
mes Afzszonyuk Szűz
Maria , Istennek Szent Anyja ,
Isten után leg-főbb reménsé-
gem : a' te kegyes -völtodért
kérek alázatossan , fogadgy en-

E 5 gem

gem Fiaddá és vífellyed gondomat most, és mindenkoron: őrizz, jóltalmaz engem ma, és tellyes életemben, minden halalos büntől. Nyerd-meg nékem a' Tisztaság, és hozzám illendő Lelki jószágok ajándékát, mellyekkel a' te Sz. Fiadnak, a' mi Urunk JESUS Krisztusnak tetczettél: és életemet olly állapotra vezérellyed, melly Szent Fiad előtt, nékem leg-üdvösésesb. Oh kegyelmes, oh kegyes, oh édes Szűz Maria. Kérlek, emlékezzél rólam most, és halálom óráján. Amen.

V É G E.

LAJ-

L A J S T R O M A E' K Ö N Y V E C S K É N E K.

I. K É R D É S. §. I.

1. **A**' jó mag, az igaz hit; a' konkoly, az eretnokség. fol. 3
2. Első Keresztyén Magyarok Hiti. 4
3. Mikor jött a' Lutter, és Kálvinista Vallás Magyar-Országba? 5
4. Honnét van a' Magyarok romlása. 7
5. Micfodás az Ellenkezők Vallása? 8
6. Nem igazak a' Lutter és Kálvinista Tanítók. 9
7. Hivatallyokban nem meszfezhetnek. 10
8. Nem Szent Irás fzerént jöttek, 12

E 6 L.KÉR.

I. KÉRDÉS. II. §.

1. A' Lutterekben, és Kálvinistákban nincs igazság. 13
2. Tehát igaz Hitek sincs. 13
3. Nem - is Istentől valók. 14
4. Hát kitől? 15

I. KÉRDÉS III. §.

1. Mi tájban szakattak-el Lutter, és Kálvinus? 17
2. El-fzakadván, nem lehetek igazak. 18
3. Mert akkor-is volt az igaz Ecclesia. 20
4. Az Ecclesia Igazság Ofzlopa. 21
5. El - nem tévelyedhetett. 21
6. Meg sem győzetett az őrdőtől. 22

I. KÉR-

I. KÉRDÉS. IV. §.

1. A' láthatatlan Ecclesia, nem igaz. 23
2. Az igaz Ecclesiának, mindenkor látható Jelei vannak. 24
3. Illyés idejében-is látható volt. 25

II. KÉRDÉS. I. §.

Igazsága Jelét semmi ellenkező Vallás nem adhattya. 26

II. KÉRDÉS. II. §.

A' Pápista Hit, ismértető Jélet, Szent Írásból adgya. 28

II. KÉRDÉSNEK,

I. Részé.

1. A' Pápista Ecclesia, igazán Catholica. 29
2. Mert nem fogy-el, mint a' többi. 30
3. Tudgya Magyar Ország. 31
4. Mert

4. Mert a' szakadással meg-
vástagodott a' Pápiſtaságban 31
5. Noha ezt, ſok hámiſſággal
vádolják. 32

II. KÉRDÉSNEK,

II. Része.

1. A' Pápiſta Eccleſia min-
den időre nézve Catholi-
ca. 33
2. Lutter, és Kálviniſta Val-
lás az előtt nem vólt. 34
3. Tanítói ſem vóltak min-
denkor. 35

II. KÉRDÉSNEK,

III. Része.

1. A' Pápiſta Eccleſia min-
den helyekre nézve Catho-
lica. 36
2. Mindenüvé el-terjet. 37
3. De a' Lutter, és Kálviniſta
Vallás nem. 37
4. A' Ráczoké ſem, 38

II.

II. KÉRDÉSNEK,

IV. Része.

1. A' Lutter, és Kálviniſta
Eccleſia nem Catholica. 39
2. Mert nem egyezô 41
3. A' Pártokok tartoztak vol-
na értekezni az Lelki An-
nyoktól. 42
4. A' melly, az régi tévely-
géseket-is le-ſzállította. 43

II. KÉRDÉSNEK,

V. Része.

1. Catholica az Pápiſta Ec-
cleſia, Szent Péternek Fô-
Páſztorságaért. 44
2. Annak rendi fel-nem bom-
lott mind eddig. 46
3. Azért, moſt-is olyan a' Rô-
mai Hit, mint ez előtt. 47
4. Nem mutathattyák mi-
kor változott volna meg. 48
5. Azon

5. Azon Római Hit, ép Kri-
stus Teste. 50

II. KÉRDÉSNEK,

VI. Része.

1. Catholica a' Pápista Ec-
clesia minden Nemzetsé-
gekre nézve. 50
2. Mellyek, leg - elsőben a'
Pápista Hitre tértek. 52
3. Utólbi időkben-is. 52
4. Azért nem igaz fiak a' Pár-
tosok 53

III. KÉRDÉSNEK,

I. Része.

1. Két hamis költések a' Lut-
tereknek és Kálvinistáknak
55
2. Nem hadgyuk - el a' Szent
Írást mi Pápisták 55
3. Noha, az ördög modgyára
vetik ellenünk a' Szent
Írást. 56
4. Semmi sincs a' Szent Írás-
ban,

ban, a' mit a' Lutterek, és
Kálvinisták ellenünk val-
lanak. 58

5. A' régi Eretnekek példája
meg-mutattya. 58
6. Mert, nem csak bőtü, a'
Sz. Írás. 62
7. Az hamis magyarázatért
völt fok Eretnek. 63
8. Hol kell az igaz magyará-
zatott venni. 64
9. A' nélkül nem Szent Írás a'
Biblia. 65
10. Azért, nem Szent Írással
bizonyított Lutter Márton.
66
11. Sem Kálvinus János
67
12. A' magok értelmét Szent
Írásnak törték. 68

III. KÉRDÉSNEK,

II. Része.

A' Luttereknek, és Kálvini-
sták.

- stáknak nincs Istennek, mert nyilván ellenkeznek a' Sz. Irással. 69
1. A' tiz Parancsolatot megtarthatni-é? 70
 2. Lehet-é vagy egy igaz? 71
 3. Tisztátalan-é minden jó cselekedet? 72
 4. Hasznos-é az örök életre? 72
 5. Elég-é csak hinni? 73
 6. Kellé félni. 74
 7. Tudgya-é nyilván valaki, hogy üdvözül? 75
 8. A' Pápistáknak arrul, csak bizodalmok vagyon. 76
 9. Vagyon-é szabad akarat? 76
 10. Rendelt-é az Isten valakit Kárhozatra? 77
 11. A' Sz. Iráson kívül, kellé valamit hinni? 78
 12. Tisztelhetni - é az Istent azzal, a' mi nincs a' Szent Irásban? 79

13. Melly

13. Melly erős az Ecclesia? 79
14. Tartozunk-é néki engedni. 80
15. A' Purgatoriumról. 81
16. A' Dicsőült Szentekről. 81
17. Tudgyák - é dolgainkat? 83
18. A' Testi fanyargatásról. 85
19. A' Bőjtről. 86
20. A' Nötelenségről. 87
21. A' Keresztségről. 89
22. A' Bérnalásról. 90
23. A' Gyónásról. 91
24. Az Ur Vacsorájáról. 91
25. A' két színről. 94
26. A' Miséről. 95
27. Az utolsó kenetről. 98
28. A' házasok el-valasztásáról. 99
29. A' Deák imádságról. 100
30. A' Képekről. 100
31. Az Oltárról. 101

32. Az

32. Az igaz Hit Keresésirül.

101

33. A' Szent Irás világos vól-
tárul.

101

Az el-tévelyettekért való
Imádság.

